Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Bonauenturae lignum uitae - Cod. Aug. pap. 72

Hermannus <de Schildis>

[S.l.], [14./15. Jahrh.]

Bonaventura: lignum vitae

urn:nbn:de:bsz:31-16298

Visual Library

Christo confixus sum cruci. Verus
dei cultor Christi discipulus qui
salvatori omnium pro se crucifixo
perfecte configurari desiderat ad hoc potissi-
mum attento mentis conatu debet inten-
dere ut Christi Ihesu crucem circumferat iu-
giter tam mente quam carne quatenus prefati
apostoli verbum veraciter valeat in semet-
ipso sentire. Porro hunc michi affectum et
sensum is dumtaxat apud se vivaciter
experiri meretur qui dominice passionis non
immemor nec ingratus laborem et
dolorem amoremque crucifixi Ihesu tanta
memorie vivacitate tanto acumine
tanta voluntatis caritate considerat quod va-
leat illud sponse prefate proloqui. Fasci-
culus mirre dilectus meus michi inter ubera
mea commorabitur. Ut igitur prefatus in nobis
accendatur affectus formetur cogitatus im-
primatur memoria ex sancti evangelii
silva in qua de vita passione et glorifica-
tione Christi diffuse tractatur colligere
studui hunc mirre fasciculum quem et
paucis et ordinatis ac correspondentibus
sibi verbis compegi propter facilitatem me-
morie non tamen simplicibus consuetis et
rudibus propter declinande curiosita-
tis vicium favendique devocione et
edificande fidei pietate. Et quoniam ima-
ginatio iuvat intelligentiam ideo compen-
dio pauca collegi in ymaginaria quadam
arbore sic ordinavi atque dispo-
sui ut in prima et infima ramorum
eius expansione salvatoris origo
describatur et vita in medio et glorificatio
in suprema. Describe igitur in spiritu mentis
tue arborem quam radix irri-
gatur fonte scaturienti perenne et qui
etiam crescat in flumen magnum
quatuor videlicet capita habens ad irrigandum
totius ecclesie paradisum. Porro ex stipite huius
arboris stipite duodecim rami frondibus
floribus fructibus ordinati consurgant
sintque folia eius quod omne genus morbi
medicamentum efficacissimum tam preser-
vans quam reparans pro eo quod verbum crucis
virtus dei est in salutem omni credenti. Flores
autem sint omnis coloris formositate de-
cori omnisque odoris suavitate respersi
qui desiderantium animas corda re-
focillant et confortant. Fructus autem sint
duodecim habens in se omne delectamentum
et omnem saporem suavitate qui sic do-
mesticis dei ad degustandum proponitur
ut semper eo satiati edentes et tamen numquam
fastidiant. Et hic quidem fructus est qui de
virginali utero trahens originem et in ligno
crucis ad maturitatem saporosam per-
venit solis calore mediante adhuc Christi
fidelium caritate perveniens et mortuorum paradisi
celestis mensa desiderantibus ipse propo-
nitur degustandum. Verum licet hic
fructus unus sit et individuus et tamen
multiplices eius status dignitates virtutes
et opera multiformibus consolationibus devotas
reficiat animas cum tamen ad duodenarium
numerum reducuntur ideo fructus hic ligni
vite esse describitur duodecim saporibus in duodecim
ramis gustandus porro atque describitur
ita tamen quod in quolibet ramusculo quatuor
versiculi in medium ponuntur quod pende-
dentes atque in summa quadraginta et octo
sint. Et sic in primo ramusculo mens
Christi devota saporem suavitatis perci-
piat pensando salvatorem suum cogi-
tando originis dulcedine natum.
Insito dignitatem condescensionis
gustatione percipiat. Inserto celsitu-
dinem perfecte virtutis. Amerto plenitu-
dinem habundantissime pietatis. In
quinto confidentiam quam habuit in periculis
passionis. In sexto patientiam quam exhi-
buit in illatis iniuriis et contume-
liis magnis. In septimo constantiam quam

servavit in corpore cruciatum et dolorem
assumere crucis frontano victoriam
quam assecutus est in conflictu et transitu
mortis. Innocentia omnibus novitate
virtutum dotibus adornata. In de(s)censio
ascensionis sublimitate spiritualibus
karismatibus decorata. In novissimo
equitate futuri iudicii. In novissimo
eternitate divini regni. Hos autem te-
nonnullo idem fructus quia multa suavi-
delectante et virtuositate confortat anima
meditante intentius et diligentius sin-
gula perscrutante si in exemplum
abhorreat prevaricationis Ade qui lignum
scientie boni et mali pretulit ligno vi-
te quod quidem quis vitare non potest nisi contra
fidem investigatori divinorum constanti
simplicitate tacitaque carnali sensu-
umque prudentie carnis sacra prefert
Christi cruce, per quam sic spiritus sanctus caritas in
cordibus devotis nutritur et septifor-
mis gratia diffunditur.

Excogitasse proinde anima, propositum con-
notata et singula que de Ihesu dicuntur di-
sponite diligentius attende considera et mo-
rose pertracta, dum ipsum audis ex deo
genitum cave mentis tue oculis ne
in infinitum aliquid occurrat carnalis cogita-
tionibus quin potius columbino et aquilino
intuitu simplicis crede ac perspi-
cacis contemplare quia abinde eterna lu-
mine immensa et simplicissima ful-
gentissima et summe archane coe-
ternus coequalis et consubstantialis splendor
oritur qui est virtus et sapientia generantis in quo
pater omnia disposuit ab eterna, per quem fecit
et condita fecitque gubernat et ordinat
ad gloriam suam per trinitatem, principaliter, pater
per gratiam, pater per iustitiam, pater per misericordiam
ut nihil inveniatur inordinatum vel inultum.

Principio quidem conditionis nec
collocatis adhuc in paradiso pe-
tibus primis defuit mentis (?) post esum ligni
vetiti per divini decreti sententiam expul-
sis superna misericordia non distulit hominem
errabundum revocare ad patrie viam
spem venie dando repromissum sal-
vatoris adventum. Et ne forte per
ignorantiam et ingratitudinem tanta dei dig-
natio nostre saluti foret inefficax
per multa milia annorum in quinque secu-
lis etatibus patriarchas indices
sacerdotes reges et prophetas ab abel iusto
usque ad iohannem baptistam filii sui ad-
ventum prenunciare promittere et prefigurare
non destitit ut per multa milia temporum
et annorum magnis et mirificis et multiplica-
tis oraculis ut intelligentias nostras
ad fidem erigeret et affectus prima desideria
inflammaret.

Eniique postquam venit plenitu-
tudo temporis. Sic homo sexto die conditus
de terra per divine maiestatis virtutem
sapientiam, sic in principio sexte etatis
misso archangelo gabriele ad vir-
ginem et virgine illi prebente assensum
super veniente in eam spiritu sancto. Sic igitur divinus
mente eius inflammans, carnemque eius per-
fectissima puritate sanctificans, sed et virtus
obumbrauit altissimi ut tantum posset
sustinere ardorem, in qua operante in instanti
corpus fuit formatum, anima creata, ut sic
utriusque unitati in persona coniunctum esse
esset deus et homo salva utriusque proprietate
nature. Et si vel utrumque scire quale quantum
quod fuit istud celo immissum incendium
collatum refrigerium infusum solatium.
quanta sublimitas virginis matris quanta
nobilitatio humani generis. quanta
condescensio maiestatis. Si virgine
canente cum iubilo posses audire.
Sic domina tua in montana consendens
Si sterilis et virginis suave contueri am-
plexum valeres et salutationis officium in quo
servulus dominum, preco iudicem, vox verbum

aptavit puto quod canticum istud sacrum
Magnificat anima mea dominum cum beatissima
virgine etiam cum modulatione gemens
vnde immensum conceptum virgine viventem
ipsam primum exultans et iubilans ad-
vertes.

Cum tum quietum silentium univer-
salis pacis sub cesare augusti
ipso perturbatum prius sola serenasset
intantum quod populi edictum describeret om-
nis orbis dominia firma et providente ...
ut Joseph pervigil sponsus pregnante pu-
ellam de regali ortu prosapia ad beth-
leem ... ducit urbem et ibi ... de-
cursis mensibus novem rex ille pacificus
de toro virginali tamquam sponsus de thalamo
processit sic absque omni corruptione in lucem
est editus sicut fuerat absque omnis libidinis gra-
tione conceptus quamvis cum magnus esset et dives
pro nobis effectus est parvus et pauper Christus do-
minus nasci elegit in diversorio panniculis
involui lacte virginali pasci et inter bovem
et asinum in presepio reclinari. Tunc illuxit
nobis dies redemptionis nove et reparationis
antique felicitatis tunc per totum mundum mel-
liflui facti sunt celi. Complecte itaque nunc
anima mea divinum illud presepe ut pueri pe-
dibus labia infigas oscula ingemines
deinde pastorum excubias mente per-
tracta angelorum in ... exerci-
tum celestis melodie tuas impone preces
corde et ore decantans Gloria in altissimis
deo.

Decima nempe die circumciditur puer et vo-
catur Ihesus ut sanguinis sui precium
te non tardat effundere tunc se verissimum
salvatorem ostendat prius repromissum
tum verbo quam signo ... preciosa pe-
... ignorantia et peccati ... et circumcisionis
accepit signaculum sic et viveris apparuit
in similitudine carnis peccati ut de peccato dam-
naret peccatum nobis quod fieret sempiterna
salus et iusticie ablutum sumens inicium
quam omnem reddit esse custodiam virtutum. Quid

igitur superbis terra et cinis agnus innocens
qui tollit peccata mundi non abhorruit
circumcisionis cauterium propter nos te iustum re-
medium refugias salutis eterne ad quem ve-
nire non posses nisi per eum et sub se sequi humilem
salvatorem

Nato domino in bethleem iude stella
magis apparuit et ipsi adorantum
humilis regis prima claritate perducti Ro-
... tu abolitus orientis et preventus stelle
declinare fulgore qui potius sancto regum
comes effectus iudeorum scriptura prophetis testimonium
perhibente accepta et fraudulentia regis
declinata malicia cum auro thure ac
mirra quod virginem ut dominum et hominem
venerare et cum primitiis gentium notatu-
rum adside humiliter domini intima iace-
te adora offerre et lauda ut sic in sop-
mis commonitus ne hodiana ... super-
bia per vestigia huius hostis reditus
in regione tua

Non suffecit magistro humilitatis
ipse cum puer ... esset ...
qui se subderet humili virgini nisi et se sub-
mitteret legi quis eos qui sub lege erant
redimeret liberaret quos a servitute corrup-
tibilitatis glorie filiorum dei propterea qui et
matrem quam mundissimam lege purifi-
cationis voluit observare et se ipsum omnium
redemptorem ut primogenitum redimi
in templo dei et hostia pro se dari parentibus
et exultantibus iustis. Exulta igitur et tu
cum illo bono sene et anna longeva
procede in occursum matris et proli ...
amor verecundia depellat affectio ...
re accipias et tu infantem in ulnas
tuas dicatque cum sponsa Tenui eum nec
dimittam ... et tu cum isto sanctis-
simo sene et ... Nunc dimittis servum
tuum domine secundum verbum tuum in pace
... humile

Preterea specialiter adornare decet ho-
minem ... paupertatis ... di-
... ut fomenta superbie patrie vo-

inimiciciarum dimissione ac tribulacionum
perpessione obediencie cum voluntate pendo
mandatis ac voluntatis aliene sed di-
uina disposicione aliorum permittere
consilio dum herodes ipsius puerum rege
querit ut perdat superne reuelacionis cum
eo in egiptum transfert ut peregrinus et
pauper similiter maneat ... ipsius
cum ceteris occidit et qui in qualibet tenera
herode autem iam defuncto mox diuino ipsum
reducit in terram iuda ubi que gustauit et cre-
scens etate et gracia cohabitabat parentibus et
eadem subditus erat illis ut nunquam nisi ad
momentum recedet nisi cum duodecim iam fere
annorum remansit in iherusalem non sine multo ma-
tris dolore consilio nunc sine immenso gaudio
re inuentus. Et tu fugientes in
egiptum matrem et prolem sis comitata
velim quere nolo cum dilecta querere dilectum
donec inueneris absque inquisicione cessare. O
cum quanta copia flueret lacrime si oculis
propriis aspiceres tam venerabile dominum gene-
rosissimamque puellam cum iam tenero et for-
moso puerulo peregrinari. Si etiam dulce
illa mestissime amantissime dei genitricis
audires ..., quid fecisti nobis sic, tamquam
si diceret. Desideratissime fili quomodo tam dul-
cem et tam diligentem matrem tanta potuisti
mania conturbare doloris.

um autem adeptus

tricesimum annum saluator pueris
volens operari nostram salutem tempus pro-
fuit quod docere et primum inchoans animam
sacramentorum et fundamentum virtutum bapti-
zari voluit a iohanne ut exempla mo-
straret. Ipse iusticie et omni gracia
aquis conferret contactu mundissime carnis
sue. Que et tu fidelis comitare ut iam
regeneratus in corpore eius sectare uestigia
innocencie prouinciam audies mediante filium
pertractans in columba vides spiritum et apertum
tibi iam tamen celo sursum ferari

uetus namque fuit ihesus in desertum assum-

ut temptaretur a diabolo quia et hostis pug-
ne perpessione similes nos doceret esse et
victorie assecucione virtutes dimicandi et
solitaria vita constanter assumpsit ut fide-
lium mentes ad perfectionem aggressionem erigeret
et ad ceteria perferenda firmaret. Ergo nunc
christi discipule cum magistro pete solitudinis
secretum pergere ut socius fereris esse archana
silencii oracionis deuote diutiuam
ieiunii. Tunc conflictationis cum callido hoste
imitatorem scias et mox temptacionum deser-
tissime adiutorium distans tibi reuersum. Eo
quod non habemus pontificem qui non possit compati
infirmitatibus nostris temptatum per omnia
pro similitudine absque peccato.

Ipse nempe est qui

facit mirabilia magna solus dum
clementer commutat panes multiplicat
mare calcat fluctusque tranquillat demones
compescit leprosos mundat mortuos susci-
tat quia et cecis visum reddit surdis auditum
mutis eloquium clausum compescit paraliticis et
aridis et sensum restaurat et motum. Ideoque
peccatrix consciencia clamat nunc more
fidelis leprosi. Domine si vis potes me mun-
dare. Et nunc more centurionis. Domine puer meus
iacet paraliticus in domo mea. Et nunc more
chananee. Miserere mei fili dauid. Et nunc
more sanguinis fluxum mulieris. Si tetigero
fimbriam vestimenti eius salua ero. Porro
et nunc instar marie et marthe. Domine
ecce quem diligis infirmatur.

4 Transfiguratus quidem monte

humana post omnem tribulacionis eterne
assumpsit ihesus petrum iacobum et iohannem
quibus et tamen sacramentum aperuit et passi-
onis abiectione predixit et reuerencie fu-
ture gloriam in transfiguracione monstrauit
contestantibus sibi lege et prophetis marque
moysi et helye. Contestante etiam patre et
spiritu sancto innocencie et in nube ut sic anima
deuota et iam initiata firmata ad pacem
virtute erecta dicat cum petro. Domine bonum
est nos hic esse. Est in contemplacione

tue pfunitoe serena i missor mea ce-
lesti sapori et extasa audiat archa-
na q no lz hom loqui
nanta·

Fiut piissimi pastoris adpditus
oues sollicitudis cu qntaq clemetia
ipe bon pastor inpabola oues tete-
sime pdite inltaq cura qsite at tu
inuente z inhumis iportate cu
gaudio pia methafora induit et
sermoe expsso apte dclarat cu dr.
Pastor bonus aiam sua ponit pouibs
suis z ineo ne illud pphetiu pfte
implet. Sic pastor grege suu pascet
Vera ipe dies labors z sollicitudies in
edias passus ne phyceor insidias
z pida inlta ewangelizando regnu
dei cicuibat ciuitates z castella Uot
tes ducebat i orce pingues n phse
op veritys mm d scandalu publica
nis se reddebat affabile asserens
ipe male hntes se uenisse i mudu
Adpenitetes q patim ptendebat
affectu atq eis ostendes dina mie
sinu Testes in uoto hor zaddicq
in mediu Mathen zatheu z petra
tte illa adpedes dei pstata z mlie
re inadulterio dephensa Hunc igr
pastore piissimu inde mathei p
fte sectae inde zachee hospitio suscipe
ipe inde peccatris vngeto punge pe
desq ipi ablue lacmis terge capil
lis z osculare milt ut tande cu ipa
mliere indicie ipi exoporta absolu
tois sniam inearl audire bea am
plius noli peccare·

Vo summo qdem pietatis
reseranda dulcedie fons totius
mudie bany ihs no uno pnob in
pis semel si pluries fleuit. Nam
sup lazaru pmo defleuit sup ciuita
tem z tande inetuce ...is priss
oclis adeimq expulcaz petros lacima
ru inmanae fluenta sfleuitq sal

nobiscu nue hnane infirmitatis in
seria nue ceci cord caligine nue
obdurate malicie puitate· O· cor
durum z vesanu z impiu z tuq pri
uatu vita plangedu. Cur mod fre
netici flente sup te sapia pris i tali
infilis letaris z rides Consida lac
mate medicu tuu z luctu vnigeni
ti fac t planctu amaru deduc
quasi torrete lacmas pdie z nocte
z ne des requiem neq taceat pu
pilla oculi tui

Ante plazar suscitatu
z effusu alabastru vngenti
sup caput ihu odore fame eius re
pleto mpsio ptiens ipe tam oliua
sibi venientem ostendit asellu ut ei
applasa cretu pplos cedetu ramos
z sineru uestimeta inuia mire
pberet hnili exeplu n sue misa
tois oblitq cu ebia dpuiz canticu
laud ipe lamentu assupsit sup ex
cidio ciuitatis. Surge aut saluatoris
ancilla ut taq vna de filiabs ihrim
intuearis rege salomone inhonoe
qi sibi mat synagoga inettie na
scens exordio ruens copsuit ut
insideris aselli tgo celi tregs dim ut
cu ramis oliuaz atq palmae pie
tatis opibs itentiq trimphis inge
gniteris

Et omnia memorialia xpi pci
pua recordante costat dignissimu
finale illd qnimu fecisse cene
sue no solu agnus pascal adeded
pponit dim etia agnu i maculatu q
tollit pecta mudi sbspe panis qui
ome delectametu z omis sapore sua
intute pbet in cibu Sua qde com
mo inira xpi refulsit bonitas dul
cedo qn cu paupculis illis discipls
z iuda pditore cade mesa et
scutella cendiuit nnq clauit huilit
exemplu dum pedes pistatoris z etia

proditoris sui rex glorie perimere studiosissime lavit mira patuit mu
nificentie largitas dum sacerdotibus p
rimo et posque toti ecclesie et orbi ter
rarum corpus suum sacratissimum et sanguine
verum mentibus dedit ut quod erat sacri
mysterio sacrificium deo placens et redemp
tionis nostre imperabile pretium esset viati
cum et sustentamentum tamen tande con
cinit dilectionis expressus qui infinite dili
gens suos tam dulcitos exhortacione
confirmant bono. specialiter sacer petrum pro
mones ad fidei robor et iohanni offeres
pectus ad recumbitum soporandum et satiando. O quam
mira sunt hec omnia repleta dulcedine
illi dumtaxat anime que ad tam celebre
nostram convivium toto mentis affectu ardo
re ut possit illud ernettere conspicuum.
Quemadmodum desiderat cervus ad fontes
aquarum. ita desiderat anima mea ad te deus
meus

Passione xpi ihesu pie considerare
volenti primo occurrit perfidia pro
ditoris qui tante sui fraude veneno
repletus ut magistrum et dominum gloriose ta
te cupiditatis flamma succensus ut optimi
dominum argento venundaret et preciosissimum
sanguinem xpi vilis mercedis precio ope
raretur tamen deniqz ingratitudinis ut eum
qui sibi omnia commiserat et ad apicem
apostolica honoris provexerat insectaretur
ad mortem tante divitie ut nec famam
liberalitate animum nec humanam obsequii
accepta malicia in nomen potuit
mira benignitas magistri in discipulum du
rum prius deum inscrimine nequissimum. Cer
te bonum erat ei si natus non fuisset
Verum hic inexplicabilis fuit proditionis
iniquitas immensa cum ea conspuat
agnum dei dulcissima mansuetudo in exo
emplum data mortalibus ut tamen non
dicant ab amico conspirata humanam in
firmitas Si inimicus meus maledixisset
mihi sustinuissem utique. At eccce homo unanimis
meus qui dudum videbatur et notus que mecum
panes edebat et in sede illa cena cum
ipso dulces capiebat cibos magnifi
cabit super eum supplantacionem et tamen agnus
ille mitissimus os meum doloris non est inventus
ori quod habundavit malicia impia
proditionis hostium suum ore communicantes applicare non
renuit ut omnia illa exhiberet que
prius cordis pertinaciam emollire potuisset

Sciens ihesus

namque omnia que super eum erant ve
ntura secundum altissime dispositionis arch
anum, ymno dicto exiit in montem oliva
rum more solito orationis ad patrem et
tunc proxime tam mortis instante agone
cum dissensione quasi et desolatione omnium quo
pastor tenens complectebatur afferentem sentire
tam horribilis imminentia sensibili xpi yma
ginem mortis ut diceret Pater si fieri potest
transfer a me calicem istum Quantum vero
fuit insitum redemptoris proditoris amari
tatis testes sunt gutte sudoris sanguinei
exanimo corpore decurrens in terra. Amator
domine ihesu tam tunc tamen vehemens
et anxia supplicatio. Bone voluntarium
sacrificium patri obtulisti verum ut inte
rcedentes prime mortalitatis etiam forn
rem ad fidem et tribulationem pressione
conspicui erigerem ad spem. et ut gratitudinis
maioris erga te stimulos haberemus amoris
naturalis tenens infirmitate humanius expressisti
credentibus signis quibus doceremur quod vere dolores
nostros portaveris et non absque doloris sen
su degustando amaritudines passionum

Sane quoniam proprius

ad passione sue sponte
ihesus xpus eundem innotuit quod venien
tibus una cum proditore viris sagittam et
quertibus eum signum cum facibus laternis et
armis pro nocte illa occurrit et se ipsum
manifestaverit et obtulit et ut agnosceret
humana perfidia non se posse ad eum
xpm nisi quoniam ipse permitteret cooperatus
obtulit sic verbo impios satellites ter

allisit. Si n tunc anima sua mira co
timuit. n pietatis dulcedines favos ille
distillare cessavit. nam et mutilata adi
scipulo aure sui manus sue contactu sa
navit et defensores suos telum abiicere
dencium se lesire compescuit. maledicto
rum eorum quin principio. n maiestatis
miraculo n pietatis beneficio potuit
refrenari

Eiusque sub gemitu audire quis
posset qualiter nulla sic homicidas
manus in rege glorie inieceret crudeli
ligantes et innocentes manus ihesu manus
vinculis constringentes ipsum agnum immacu
latum et mansuetissimum non obloquentem
ad instar latronis contumeliose traxerunt
ad mortem. Eos tunc doloris aculeus di
scipulorum corda penetravit cum viderent
dilectissimum magistrum suum a suo condisci
pulo traditum ligatis post tergum manibus
quasi malefactorem duci ad mortem cum ille
iniquissimus iudas tanta quemadmodum fuit
amaritudine repletus ut malluit mori
quam vivere. De cum hoc illi qui non sic ad forte
iudicie prosperum venie viderunt sed despe
ratis inmanitate periculum desperavit

Comprehensis

Dehinc pastore disperse sunt
oves in agro fugerunt. petrus inde tam
fidelior sequens est a longe cum usque in atrium
principis sacerdotum ubi ad vocem ancille
se ipsum nosse cum iuramento negavit
Tercio quod donec gallo canente respectu
benigno magister discipulum perditum qui
commonitus fuerat respicere miseracionis et
gratie egressus flevit amare. O quisquis es
qui ad vocem ancille impenitentis carnis
videlicet christum pro te passum negasti per
enteus vel voluntate vel actu vel memo
rans passione magistri dilectissimi foras
cum petro egredere ut te ipsum amarissime
deploras. si quem te respiciat qui petrum la
crimare respexit geminesque amaricu
dinis compunctionis scilicet pro te et compassionis

ad christum inebriaris repleatur cum petro
spiritu sanctitatis.

Concilio siquidem malignancium

pontificum contrarius pontifex mi
et veritate confessus se videlicet esse filium dei
quod pro blasphemia adiudicatus est morti
et in iniuria propriis obprobria deiam
vultus ille venabilis sermonibus concupiscibilis
angelus quod omnes celos adimplet leticia
polluti labiis sputis inquinatur ab impiis
sacrilegis manibus ceditur. velo in tristicie
obtegitur et dorsum omnium cum tamquam servus
contemptibili colaphizatur. cum ille toltum
placidissimo a sermone submissio unum
ex suis pontificum dantem alapa sibi
ut blandeque corripiat. Si male locutus
sum mihi testimonium perhibe de malo. si autem
bene quid me cedis. Ora o pie ihesu que
nam anima devota hoc cernens et audiens va
leat se continere a lacrimis et suspiriis
memine passionis occultare dolore.

Occurrendo

proprio iudeorum impietas que tantis
iniuriis saciari non potuit quin potius
ferali rabie frementes ipsis iudicii tamquam
rabidi canes animam iusti deglutiendam
exposuerunt in ictu ihesum cum facie pilati
ponderosis pontifices postulantes in cum
suppliciis tamen cum quo non noverat omnino
peccatum. Ipse vero quasi agnus coram tondente
obmutuit. sic coram iudice mansuetus
stabat et tacitus cum fallaces et impii
falsorum criminum mole obiecta aucto
re vite petunt ad mortem et virum ho
micidam sediciosumque latronem fieri ad
vita liberum agnus mortem vite luce
tenebrasque tam stulte preponentes quod
ipsie dulcis ihesu que sancta durus erit
ut clamores illos horribiles. tolle
tolle crucifige eum sine gemitu et lacri
mis et clamore siccis aure cordis va
leat audire sen mente tractare

Cruc

quamvis non ignoraretur pilatus

iudaica gente aduersus ihesum non in-
sticie sed inuidie zelo motam cum pa-
tenter assereret nullam cause mee mor-
tis inuenire uel modicam causam timore
humano deuictus repletus amaritudine
animam suam et piissimum regem celestem
tyrannis hodie videlicet iudeis subdidit
Qui et ludibrio habitu indutum et ad
se remissum crudelissima mandata mi-
dum in conspectu Herodis astare prece-
pit. ut actissimus videlicet vir-
ginea illa et tenerissima carne fla-
gellatores truculenti conuelleret pla-
gas plagis liuores liuoribus addere
infligentes. Defluit ille sanguis
preciosissimus per illa sua lata innocentis
et amantissimi membra nullo proprio re-
atu obnoxius. Et tu perdite homo totus
confusionis et gemitus tui conceptus quia
in fletu foras non eruperis Ecce
innocentissimus agnus ut tu anima
iuste dampnationis eriperetur ministra
propter te elegit iudicio dampnari Ecce
qui non rapuit contra filium et tu anima
mea nequam et impia non deuotis
compassionis gratitudinem non compassionis
rependis affectum

Postquam autem
pilatus adiudicabat ipsorum
vota compleri non sufficit suppli-
cium militibus illis sacrilegis cruci-
gendum saluatorem non prius et ipsi illusi-
onibus implesset contra suam ... co-
gregata in pretorium vniuersa cohorte
exuentes eum vestibus suis et tunica
induentes coccinea clamide illu-
dunt de purpura et corona spinea
imposita capiti suo. et harundine
in dextra manu sua irrisione ge-
nu flectebat et alapas dabat et
conspuebant eum in eum sacrum ihesu ca-
put percutiebat harundine dicentes
Quia superbia que similia refugit et hono-
res aspernas ... e iste qui ingreditur

huius ymaginem qui regis et hominis fi-
in despectissimum confusione repletus tra-
dit. ipse est rex tuus et deus tuus qui
quasi ut leprosus et nouissimus virorum estima-
tus est ut te ab eterna confusione eriperet
et a superbie peste sanaret. Ve ergo huius
semel et iterum quod tam preclaro humilitatis
speculo superbia tollitur malum. rursus
acceptum habentes filium dei qui tanto amplius
abiectionibus constat omni honorificentia dignum
quo contumeliis pluribus indignius sustinuit
attinet. 4.

Iam ipsis de opprobriis mansuetissi-
mi regis reuersi sunt induunt vestibus
denuo exuendus et producitur ad caluarie
locum. ibique totus coram omnibus vili duntaxat
cruentus tenens sudario et super lignum
crucis dire ... expansis
extensus et tractus in modum pellis sine
inde corpore clauorum perforatur aculeis
manibus sacris et pedibus cruci affixus
et durissime sanciatus. Vestes quoque
impiis dantur in preda diuiduntur impetes
tunica inconsutilis indiuisa sorte
consequente adiuuat. Vide nunc anima quo-
modo qui est super omnia benedictus deus. ab ymo
pedis usque ad verticem totus maius di-
ingit passionis ut te totam de illis
extrahat. Intrauit aquas usque ad
animam meam dicit propheta. Coronatus etiam
spinis suberuum vite dorsum tornare
iubetur et sua ipsius portare ignominiam
et ad locum deductus supplicii veste in-
duitur ut ex flagellorum ictibus per dorsum
et latera cadens patescere liuoribus atque scis-
suris videtur qui lepsus et dehinc clauis
transfossus ut appareat tu dilecte meus
propter te sanandum confossus voluit super volnus
... in det ut veniat petitio mea
et quod expecto tribuat in deus. ut totus
tam mente quam carne transfodiar crucis
quod infigar patibulo cum dilecto

Confusionis
et ignominie decoris ac doloris

augmentu in noctes agnus ext porta
in loco punicionis sceleratorum in die
sollempni hora meridiana in medio
latronum super cruce qui adspectacium le-
natum fletibus amicorum et insultantibus
hostibus. Tra et qui pibant monebant
capita sua et qui astabant irrogabant
contumelias dicentes et alios saluos fecis-
sti · mit vero se ipsum saluare non potest
Et et alteri ex hiis latronum alt ne-
quaquam sustinuit cum tu mitissimus
agnus et percusigentibus et irridentibus
pietatis dulcedine impellaret ad pa-
tre confitentem et supplicanti latroni liberali-
ssima caritate promitteret paradisum. O
verbum totius amoris et dulcoris et veniae
pater ignosce illis quia nesciunt quid faciunt
Respira mit in spe veniae anima contraq
peccatorum si tu paciens propter dei tui
vestigia sequi non habes quam in omnibus passu-
ris fuus nec semel os suum aperuit ne-
que querele neque comminacionis vel commiacionis
aut maledictionis sermone adversus ma-
ledictos illos crimes vel leniter dicentes
qui poterit nove benedictionis verbum quale a
seculo non est auditum super inimicos suos
effudit. Dic ergo cum multa fiducia mi-
serere mei deus quoniam in te confidit anima
mea si forte mox confitentis latronis au-
dire merearis in mortis articulo ho-
die mecum eris in paradiso

ostea stiens

Ihesus quia omnia consummata sunt ut consum-
mare scriptura dixit Sitio. Et aceto
ac felle sibi propinato cum Ewangelista
Johanne qui presens fuit attestante subiunxit
Consummatum est. Tamquam ingustu aceto
et fellis totius amarissime passionis con-
summata plenitudo constitit. Nam cum
gustu ligni suauis et vetiti totius
irre poenitans causa extitit. Praritate
adam optime fuit et agrium per-
via contraria salutis mee invenire
remedium cum et singulis mebris suis
in
acutissime passionum multarum sagitte
crebescerent dum indignacio ebibit
spiritum eius ut vificaret in medio mei
prophetam illud. Replevit me amari-
tudine et inebriavit me absinthio
Et et ut illud conpleretur in dulcissima
et amatissima eius matre. Posuerunt
me desolatam tota die merore con-
fectam. Que lingwa dicere vel quis in
tanto tempore sufficeret desolacioni tuarum
pondus ego bruns prirmissis [illegible]
assistes primissis oculis presens assistes
et precepis pomentum modum effecta bu
dolore dicta illa et sanctissima carne
quam tu caste concepisti tam dulciter
alvisti. et lacte potasti. tu crebro i
tuo sinu reclinasti. et labia labiis
impressisti carneos conspiceras es visu
nunc ictibus flagellorum dinelli nunc
aculeis spinarum perforari. nunc crude-
lenter pugnis nunc clavis perfodi
et stipite crucis affixam atque pendere quod
inter latrones. nunc omnibus ludibrio habitum
felleque tandem et aceto potari. Et eius
dulcissima illa manus eius conspe-
xisti mortalibus oculos omnis amaritudi-
nis velle repleta. nunc spiritu freme-
re nunc vero pavere. nunc cedere
nunc agonizare nunc angustiari. nunc
turbata nunc omnino tristi. et dolore me-
stissima partim propter passionis corporis
vivacissimum sensum partim propter honoris
divini et patris spernati fervetissimum
zelum partim propter effusi in mundo misera-
cionis poenitum affectum partim propter compassionis
ad te matrem dulcissimam in ipsum
in intima cordis zelum cum te tota
se posita. et presens conspicit oculis. et
blandis alloquitur sermonibus. Mu-
lier in genere. Ecce filius tuus ut tua
consolaretur animam quam me angustias
passionis sue gladio amplius quam si
ipso pateris corpore vulnere strebat con-
trissiva

Enim cum agnus innocens qui
vero et sol iusticie trium ho-
rarum spacio pependisset in cruce et
eodem tempore sol iste visibilis fo-
ri suo operatus lucis sue radios oc-
cultasset iam orbis consumatur fons
ipse vite hora nona siccatur. dum deus
et homo ihesus cum clamore valido et lacri-
mis admirationis manifestandum af-
fectum et divinitatis declaranda potentia
spiritum in manus patris commendans expira-
vit. tunc velum templi scissum est a sum-
mo usque deorsum et terra mota est et
petre scisse sunt et monumenta aper-
ta sunt. Tunc ipse centurio dominum verum
ipsum eum esse cognovit tunc qui ad specta-
culum insultaturi convenerant reu-
tebant percucientes pectora sua. Tunc
formosus pre filiis hominum caligatibus
oculis et pallentibus genis deformis
apparuit sed holocaustum suavissimi
odoris in conspectu patris glorie ut aver-
teret iram suam a nobis. Respice in faciem
christi tui respice hanc sanctissimam ho-
stiam quam tibi offert pontifex noster propiciis
misericordie et esto placabilis super nequicia
populi tui. Considera et tu homo redemptus
quis qualis et quantus est qui pro te pendet
meriorem eius mors mortificat
mortuum eius tristitiam celum luget et
terra et lapides duri quasi naturali com-
passione sciduntur. O cor humanum cor
lapide durius si tanti commendatione
piaculi non terrore concuteris nec
compassione afficeris nec pietate molliris

orvo

ut de latere christi dormientis formaretur
ecclesia et scriptura impleretur que dicit
videbunt in quem transfixerunt divina ordi-
natione indultum est ut unus militum lan-
cea latus illud sacrum aperiens perfoderet
quatenus sanguine cum aqua manante pretium
effunderetur nostre salutis quod a fonte scilicet
cordis arcano profusum vim daret sacra-
mentis ecclesie ad vitam gratie conferendam
essetque iam in christo viventibus poculum
fontis vivi salientis in vitam eternam. Ecce
nunc tantum lancea saulis perfidie
populi iudei reprobati usque volun-
tate implete divina miseratione parata pro fo-
ramine ferit impetu et caverna in ma-
ceriam tuam hiatum columbinum. Surge
ita que amica christi esto sicut columba
nidificans in summo ore foraminis.
ibi ut passer inveniens sibi domum
vigilare non cesses. ibi tamquam tur-
tur castissimi amoris pullos absconde. ibi
os appone ut haurias aquas de fontibus
salvatoris. Hic est fons egrediens de
medio paradisi qui in quatuor divisus
in corda devota diffusus fecundat
et rigat universam terram.

rueritatj em

xps sanguine proprio primum sudore
deinde spinarum aculeis post clavis
et tandem lancea copiose effusus ut ap-
ud eum esset copiosa redempcio veste ha-
buit potissimale rubricatam. quare de
rubrum apparet indumentum eius et ve-
stimentum ipsius qui calcavit in torculari
Et sicut ioseph inventam dimisso cisti-
tunica ipsius intincta sanguine hedi simi-
litudine carnis peccati ad placacionis no-
ticia filii tui ioseph quem invidia fratrum
secundum carnem tanquam fera pessima devora-
vit. infunde ipsius et omnes dicere illius
vel ut cruoris magnam vera et quinque
scissuras lamentabiles in ea vel hic.
hec enim est domini vestimentum quod in manu
meretricis egyptie synagoge videlicet
innocens prius tunc sponte dimisit ma-
gis eligens spoliatus carnis pallio in
carcerem mortis descendere quam adulteri-
ne plebi acquiescere quam temporalis glorie
...ua et proposito sibi gaudio sustinuit
crucem confusione contempta. Sed et tu mise-
ricordissima domina aspice illa filii tui

sacratissima veste decoratissimis me-
bris tuis sancti spiritus artificio contexta
et dona confugientibus ad te nobis venia
postula ut digni habeamur effugere
adversa futura ventura.

Emit tandem no-
bilis decurio ioseph scilicet ab a-
rimathia et accepta a pilato licentia
corpus christi cum nicodemo deponens de
cruce conditum aromatibus involvit
syndone et in monumento novo quod
monte propinquo impetravit sibi exciderat
cum omni reverentia sepelivit. Porro se-
pulto domino et ad sepulchrum custodia de-
putata mulieribus devote ille mulieres
et iste que fuerant obsecute viventi etiam
mortuo pietatis officiosa famulatum im-
penderent emerunt aromata ad corpus
illud sacratissimum perungendum. Inter quas
maria magdalena tanto cordis desi-
derio ferebatur tante pietatis afficiebatur
dulcedine tam validis trahebatur vinculis
caritatis ut feminee infirmitatis oblita
nec tenebrarum caligine nec persecutorum
immanitate retraheretur a visitatione
sepulcri. quin potius foris stans et rigans
lacrimis monumentum recedentibus di-
scipulis non recedebat pro eo quod divine
dilectionis igne succensa tam invalescente
urebatur incendio ut desiderio et tam
impacienti vulnerabatur amore ut nichil
nisi saperet nisi flere quod posset veraciter illud
propheticum eructare. Fuerunt michi lacrime
mee panes die ac nocte dum dicitur
michi cotidie ubi est deus meus. Bone
ihesu concede quaeso mihi omnimodo in-
merito indigno ut qui corporaliter tibi
presens esse non merui fideliter tamen hoc eadem men-
te pertractans illud circa te dominum meum pro
me crucifixum et compassionis affectum
experiar quem innocens mater tua et pe-
nitens magdalena in ipsa tue passionis
hora senserunt.

Consummato
iam passionis agone cum dracone illo
cruento et validis leo estimaret se de
occiso agno assecutum esse victoriam re-
fulgere cepit nimia descendente ad in-
feros divinitatis potentia qua leo ille for-
tissimus de tribu iuda resurgens in forte
armatum preda abripuit diripuit por-
tis quoque inferorum constructis et alligato
serpente expolians principatus et potestates
traduxit confidenter palam triumphans illos
in semetipso. Tunc extractus est leviathan
hamo propter perforata maxilla
ut qui non iuris habebat in capite quod in
nobis invasit et illud perderet quod habere videbatur
in corpore. Tunc sampson moriens hosti-
lem prostravit exercitum et agnus sine ma-
cula insigne testamenti sui de lacu ubi
non erat aqua vinctos eduxit. Tunc ha-
bitantibus in regione umbre mortis diu
nove lucis expectata claritas irradia-
vit.

Patre siquidem glorie dominum in sepulchro
illustrante die tertio invenobilis
vigor est ostensus quod ipse principium dei virtus et
sapientia christus mortis auctorem prostrato
est ipsam morte devicit eternitatis quod
nobis aditum reseravit dum sese amor-
tuis divina potentia suscitavit ut no-
tas faceret vias vite. Tunc terremotus
factus est magnus et angelus domini in vestime-
nto albo et aspectu fulgureo descendens de celo
piis apparens blandus impiis quoque severus
quia et terrens perterruit milites et
confortavit pavidas mulieres quibus
et ipse dominus resurgens primo apparuit
quod hoc devotionis immane merebatur affectus.
Deinde visus est petro deinde discipulis eun-
tibus in emmaus deinde omnibus apostolis
absque thoma deinde thome palpandum
se prebuit. et iste fideliter exclama-
vit. dominus meus et deus meus. Sicque per
dies quadraginta multiformiter appa-
rens discipulis et edens cum eis et bibens
et argumentis eos illuminat ad fidem

et promissis nos erexit ad spem et sic tandem domus celestis daret attendere ad amorem

Q ue flos ille pulcherrimus de radice Yesse qui mirabiliter floruit et in passione defloruit sed in resurrectione refloruit. Vera corpus illud gloriosissimum subtile agile et immortale tante claritatis surrexit et gloria ut sit velut sole fulgentius et exemplar preferret pulchritudinis suscitandorum corporum humanorum de quibus ipse salvator ait: Tunc fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eorum. Quod si iusti fulgebunt ut sol quanti putas esse fulgoris ipsum iustitie solem. Tanti magis fulgoris est ut sit speciosior sole et super omnem dispositionem stellarum. Cuius corporis decor perpetuo mirabiliter innitet. Felices illi oculi qui viderunt. Et tu de beatis eris si fueris fidelis. Scimus tamen admirandam tam in tempore corporis illa desiderantissima claritate

A pparens autem dominus discipulis in Galilea eorum sibi pervenire tamen celi quam terre asseruit sua potestate. Tunc ipse et discipulos iussit in mundum universum predicare evangelium omni creature salute promittendo credentibus dampnationem minando incredulis. Tunc operante domino et sequentibus signis confirmare sermonem ut in virtute nominis eius impareret cui his cunctis quod et confirmaret toti seculo quod magnum in patris filius iste dominus quem ascendit ipso ... verus salvator vivit et dominatur non solum in terra Egypti. Tunc est in omni loco dominationis eius sed regnet in ducem quidem adimplevit. Diei celebritatem atque mortale in ipso per acceptam immortalitatis decorem coronam gemmata mutavit veste carnis in immortalitatis decorem et tamquam verus Moyses de aquis mortalitatis assumptus Pharaonis subiugavit imperium tanto sublimitatis honore ut in nomine eius omne genu flectatur celestium terrestrium et infernorum

Q uadraginta post resurrectionem patris diebus non sine magni designatione misterii in tempore quadragesimo die quaestionis una cum discipulis benignus magister in monte Oliveti et inde videntibus discipulis elevatis manibus suis benedixit medium in regnum inter Ponti qui ascenderet recepit humanis se oculis abscondens aspectibus sicque ascendens multam captivam duxit captivitatem et celi porta iam aperta inter plaudentes se pretibus opulentis intrans imperium in regnum. Omnes illos facies angelos et domesticos illos quos ruinas restauravit angelicas et etiam patris tumularis honore et sic triumphatore ostenderat a domino exercitui celi pareret

psallentibus angelis et exultantibus sanctis deus et dominus angelorum et hominum super celos celorum ascendit et super pennas ventorum mira patris agilitate volavit sedetque ad dexteram dei patris tanto melior angelis effectus quanto differentius pre illis sortitus est nomen. Ibique ingenie vultu benignissimi patris apparet ad interpellandum pro nobis. Talis enim decebat ut nobis esset pontifex sanctus innocens impollutus segregatus a peccatoribus et excelsior celis factus qui in dextera maiestatis ostendens vultum patri gloriae vulnera que pro nobis pertulit cicatrices ostenderet. Gratias tibi referunt domine pater omnis lingua super inenarrabili et super effluentissime caritatis tue dono qui unico filio tuo etiam non pepercisti sed pro nobis omnibus tradidisti in mortem ut talem fidelem advocatum coram te haberemus celis

Ebdomadis dierum septimanis dierum et tune

expletis quinquagesima die congregatis in
unum discipulis cum mulieribus et maria
matre ihesu factus est repente de celo tamquam
advenientis spiritus vehementis super centum
viginti homines descendit et apparuit
in linguis igneis per quod ori verbum
intellectui lucem affectui ministraret
ardorem. Et repleti sunt omnes spiritu sancto
et ceperunt loqui variis linguis secundum
quod eisdem spiritus sancti dictavit instinctus
qui omnes eos veritate docuit et ad
omnem devotionem accendit. et in omni eos
veritate firmavit. ut ipsi adiuti gratia
ministerii doctrina et confortati potencia cum
pauci essent et simplices primum verbis
igniti postmodum preclaris exemplis postmodum
mirandis prodigiis per totum mundum plan-
taverunt ecclesiam que eiusdem spiritus sancti virtute
purgata illuminata atque perfecta amabilis
facta est sponsa et speciosa nimis mira
quod varietate circumdata sathane vero et an-
gelis eius terribilis ut castrorum acies ordinata
Dehat

Siquidem sancta ecclesia per orbem univer-
sum spiritu sancto mirabiliter operante multi-
formiter distincta et uniformiter ordina-
ta unius presidis pontificis scilicet tamquam summi
monarcha qui miro ordine instar cun-
ctis superne mentis dispensat dignitatum
officia distribuendo karismatum dona.
et alia quosdam in ea dedit apostolos quosdam prophetas
alios vero evangelistas alios pastores et doc-
tores ad consummationem sanctorum in edificationem
corporis christi. Qui est secundum gregorium spiritus
sancti septiformis septem dedit sacramenta
que septem medicamenta morborum post
administrationem et gratiam sanctificante tribuit
et peccata dimittit quia nunquam in infide
a unitate eiusdem sancte matris ecclesie re-
laxant. Et qui igne eius tribulationis
peccata purgantur. sic caput ecclesie christum
exposuit deus fluctibus passionum sic et
corpus eius scilicet ecclesiam suam usque in finem
seculi ad probationem et purgationem tribulationi

permittit. Sic patriarche sic prophete. Sic
apostoli sic martires sic confessores et virgines.
et quotquot placuerunt deo per multas tribula-
tiones transiere fideles
Oxto

Futuri iudicii tempore quo deus cordium
iudicabit occulta procedet ignis an-
te faciem iudicis. angeli cum tuba mittentur
congregabunt electos a quatuor ventis celi
omnes qui in monumentis sunt audient vocem fi-
lii dei et virtute resurgent. omnes stabunt
ante illud tribunal iudiciale. Tunc illumi-
nabit abscondita tenebrarum et revela-
bit consilia cordium. tunc libri patebunt
conscientiarum. et ipse liber aperietur qui dicitur vite
quo fiet ut simul et in instanti omnia se-
creta cunctorum tanta celeritate iudice prefatum
ut quis testimonio veritatis legitime convictus nulla
prorsus defendendi vel excusandi seu sub-
terfugiendi pateat facultas sententia qua
recipiat unusquisque secundum opera sua.
Tunc igitur iudicem e nobis necessi-
tas probabilitatis dum omnia agimus
conspectu iudicis cuncta cernentis
Parente

Siquidem omnipotens signo inmobilibus
virtutibusque commotis. Sed et ardoribus confla-
gratione mundialibus torrentibus igni-
bus collocatusque iustis ad dexteram impiis
ad sinistram deus iudex universis re-
probis iram videbitur ut dicant montibus
et petris cadite super nos. et abscondite
a facie sedentis super thronum. et ab ira agni
Induet eum pro thorace iusticia et ac-
cipiet pro galea iudicium certum. Sumet
scutum inexpugnabile equitatem. acuet
autem duram iram in lanceam et pugnabit
cum illo orbis terrarum contra insensatos.
scilicet ut qui contra auctorem omnium peccatores
pugnaverunt iusto tunc dei iudicio ab omnibus
expugnentur. Tunc superius iudex apparebit
iratus inferius horrendum chaos adde-
tis peccata accusancia. sinistris infinita
demonia peccator sic comprehensus quo effugiet

Certe latere erit impossibile et apparere
intollerabile. Et cum iustus vix salvabitur
impius et peccator ubi parebit. Dicas ergo
ne intres in iudicium cum servo tuo domine.
ata stra
Dampnatorum in reprobos qui flammis
comburantur eternis colligatis quasi ad modum
fasciculi. Dominus altissimus omnipotens di-
vinitate sperans illos expandet tamen tamen
quasi spem voracitati flammarum. et ut
multi deficiant. et tamen vivant et sentiant
usque in eternum et finis tormentorum aste-
det in illa stellorum. tunc bestia et pseu-
do propheta et qui acceperunt ymaginem eius
in stagnum mittentur ignis et sulphuris
quod paratus est diabolo et angelis eius. Tunc
egredientur sancti et electi ad tabulam cada-
vera mortuorum mortua morte naturali
non pena. Tunc lavabunt manus suas
iusti in sanguine peccatorum. Tunc denique
victoriosissimus agnus ponet inimicos
suos scabellum pedum suorum. Tunc igre-
dientes impii in ... in flora in
manus gladii partesque vulpium erunt
scilicet demonum qui eos suis fraudule-
ntis seduxerunt
Etiam mundi facie innovata
in melius cum lux lune erit sicut
lux solis et lux solis septempliciter sicut
lux septem dierum. civitas sancta illa ihe-
rusalem que de celo tamquam sponsa ornata
descendit sanctam iam parata ad nup-
tias agni gemma quasi stola vestita
in celestis curie traducetur palatium et
in sanctum illud archanum introducta tanto
illi agno celesti copulabitur federe ut
unus fiat spiritus sponsi et sponse vestietur
quasi ipse cum pulchritudine clarorum tamquam
tunica polimita in qua cum decore tene-
tur fulgeat tamquam operta omni lapide
precioso. Tunc illud dulce resonabit
epithalamium et per omnes vicos iherusalem can-
tabitur canticum leticie. Tunc virgines
atque parate intrabunt cum sponso ad

nuptias ut ianua clausa sede aut
in portis pulchritudinis in tabernaculis
fiducie et requie opulenta.
ane regni.
s
Dei eterni estimari sic ipso regnantis
celsitudinem gloriosam et nobilem propter quod non
rex a regno sed a rege trahit originem
hic autem est rex qui sit inestimabilis et in
fame de suo spiritu. Rex regum et dominus domina-
cium. Cuius potestas eterna que non auferetur et cuius
regnum ipsius non corrumpetur. Cui omnes popu-
li et lingue servient in eternum. Et hic
est vere rex pacificus et amorosus cuius vultum
desiderat universa terra. O quam gloriosum est huius
excellentissimi regis regnum in quo cum ipso
regnant omnes sancti cuius lex est veritas ...
caritas vita eternitas quod nec regnantium
pluralitate dividitur nec participatione minui-
tur nec multitudine confunditur nec inequali-
tate deordinatur nec circumscribitur loco nec
variatur motibus nec tempore mensuratur.
d
Digitam regni potentiam non solum re-
quirit potestas excellens verum etiam sapientiam
fulgens ut non solum secundum indeterminate
voluntatis arbitrium disponat gubernacula
regnis sed etiam secundum fulgores eternarum
legum a luce sapientie indeficiente manantium
Et hec quidem sapientia scripta est in ipso Christo tamquam
in ligno vite in quo thesauros omnis sapientie
et scientie recondidit deus pater ac plus unige-
nitus dei. Hoc verbum increatum a sapientia ...
ut lux innocente summi artificis rationibus
plena rationibus et eternis. Hoc verbum inspira-
tum in intellectibus angelis atque beatis.
Hoc verbum incarnatum mentibus rationabilibus
tamen unitum ut sit multiformis sapientia
dei in ipso et ex ipso per totum regnum re-
fulgeat tamquam a speculo decore omnium specierum
et luminum contentivo et tamquam in libro in
quo profunda dei omnia inscripta scribuntur. O
si talem librum invenire possem cuius origo
eterna cuius incorruptibilis essentia cuius
cognitio vita cuius scriptura indelebilis cuius

desiderabilis inspectus. cuius doctrina facilis cuius scientia dulcis profunditas inscrutabilis cuius verba inenarrabilia et cuius verbum omnia. Qui hoc verbum invenerit inveniat vitam et hauriet salutem a domino.

Rubrica hoc

Sicut de regno eterno data omnia et optima et dona perfecta a patre luminum defluunt in habundancia et copia per illum qui cum sit unus omnia potest et in se permanens innovat omnia. Est enim emanacio quedam claritatis omnipotentis dei sincera et ideo nichil inquinatum in illum fontanum radium vitalis intrare. Adhuc vite fontem et luminis curre cum desiderio vivo quicunque es anima devota et cordis intima voce ad eum exclama. O immarcessibilis decor dei excelsi et purissima claritas lucis eterne vita omnem vitam vivificans lux omne lumen illuminans et conservans in splendore perpetuo multifaria lumina fulgencia ante thronum divinitatis tue a primevo diluculo. O eternum et inaccessibile clarum et dulce profluvium fontis absconditi ab omnium oculis mortalium. Cuius profundum sine fine cuius altitudo sine termino cuius latitudo incircumscriptibilis cuius puritas imperturbabilis. A quo flumen procedit olei leticie quod letificat civitatem dei et torrens ignei vigoris torrens inquam voluptatis divine quo letabunda ebrietate potati celestes illi cives hymnum incessabili iubilant. Hoc nos olim sacro perunge fluminis torrentis desiderabilis guttis sitibundas refocilla fauces arencium cordium ut in voce exultacionis et confessionis decantemus tibi cantica laudis sapiencia teste quoniam apud te est fons vite.

Namque omnium desideriorum constat esse beatitudinem que est status bonorum omnium aggregacione perfectus. Adque quem statum nullus pervenire nisi pulcherrimi fontis resolucionem inveniat qui est fons et origo bonorum tam naturalium quam gratuitorum tam corporalium quam spiritualium tam temporalium quam eternorum et hic est qui de se ipso dicit. Ego sum alpha et o principium et finis. Quia sicut per ipsum eternaliter verbum omnia producuntur sic per ipsum tamquam unicum omnia reparantur promoventur et finiuntur ac perficiuntur et ipse dictus est ihesus quia non est aliud nomen datum hominibus sub celo in quo nos possit obtinere salutem. Intende igitur ut sine omni tedio credens sperans et amans ex toto corde ex tota mente ex tota anima ex omni virtute ferar desiderare ihesum quia tu solus sufficis tu solus salvas tu solus bonus et suavis es te querentibus et diligentibus nomen tuum. Tu enim mi domine ihesu redemptor es perditorum salvator es redemptorum spes exulum laborancium fortitudo anxiatorum spirituum dulce solacium triumphantium corona et imperiale fastigium unica merces et leticia omnium civium supernorum inclita proles summi dei et sublimis fructus ventris virginalis uberrimus quia fons omnium graciarum de cuius plenitudine nos omnes accepimus.

Veniat igitur clementissimus ihesus noster unigenitus eterni patris pro nobis homo factus crucifixus et glorificatus ut desiderio fiamus sanctis et mittat in nos spiritum gracie septiformis qui super eum in omni plenitudine requievit. Spiritum inquam sapiencie quo fructum ligni vite qui ipse est saporem mirificum degustemus. Spiritum intellectus quo mentes nostras illustret. Spiritum consilii quo post eius vestigia rectarum semitarum itineribus incedamus. Spiritum fortitudinis quo adpugnancium hostium violencias enervare possimus. Spiritum sciencie quo sacre doctrine eius repleamur in fulgore adiudicacione boni et mali. Spiritum pietatis quo induamur visceribus misericordie. Spiritum timoris quo recedentes ab omni malo eterne maiestatis sue reverenciali pondere tremamus [illegible]. Hec enim est illa sacra quod nos docuit orare petere valeamus hic et nunc per [illegible] sua petimus obtinere

ad laudem sacratissimi nominis sui qui cum patre
et spiritu sancto vivit et regnat deus per infi-
nita secula seculorum Amen

Liber iste intitulatur liber vite
quia eius materia vel obiectum immo effi-
ciens et finis est ipse deus qui est fons vite
et vita eterna qui est liber vite dictus quia ad
virgineo pergameno artificio scriptus sub
tilissime editus est alapis et tunsionibus
multis bombizatus aculeis spinarum punctatus
plagis virgarum lineatus et litteris capitalibus
scilicet quinque vulneribus et licet modicis scilicet aliis
vulneribus diversis rubeis et ignis conscriptus in
super stilo ferreo ut beatus Iob comparabat
diligenter excavatus et super pulpitum crucis
in non clausus nec signatus neque inclusus
sed apertus nudus et omnibus eius signaculis
reseratus nobis ad legendum positus est toti
nobis inscie tot et tanta mysteria et archa-
na que ea intellectus humanus non est angeli-
cus omnino penetrare non potest. Qui quidem
liber vite quicumque sedule legit vel stu-
duit vel saltem modica affectualiter per
legit sine dubio cum illo antiquus dierum
iudicium sedit et thronum iudicantem
ponit et libros ostenciatos aperiet in quo
libro nomen suum scriptum erit. Et hec felicis-
sima sapientia non acquiritur sed infunditur
et non huius mundi sapientibus sed parvulis
et humilibus. O vera omnis philosophie
vane sectatores et sophistici erronei
argumentatores qui post huius mundi va-
nitatibus recurrent adhuc librum la-
ycorum sed ut verius dicam librum instructorum
et subtilitate et fructum meos latere de-
ligentius considaret quia re estimo quod omnia
dulcia et melliflua que scripta sunt in toto
sacra scriptura sive sint hystorie vel mo-
ralitates evidentissime in hoc libro vite et incarn-
ationis et passionis christi compendiose inserta
perfectissime arrident et alludunt. Assumpsi
autem ego miser homuncio hanc

eiusdem perfectionem sublime et difficilem ma-
teriam quam ut deus donaverit pertractandum
committimus medullitus sperans et capiens
ab alio ea imposterum subtilius et speciosius
pertractari. Sicut enim artifex parvus videns
appreciosissima materia ymaginem difformem
esse sculptam licet sculptori indignetur
comparat tamen materie ita preciose et illa yma-
gine toto conamine nititur in melius re-
formare. Sic et ego rogo lectorem in nomine Christi
crucifixi ut eius caritate sub scripta
huius voluminis diligenter examinet
corrigat emendat augeat et perficiat pre-
vel eciam totum abradat dummodo illa ma-
teriam melius ad simplicium edificacionem
pertractet ad honorem et gloriam domini nostri
Ihesu Christi qui est benedictus deus

Domine sancte pater rogo
supplex tuam inmensam clemenciam ut
ego miser miserabilis una cum moyse
amico tuo solus in monte huic ascendam
et inspiciam et faciam secundum illud exemplar
Christi crucifixi quod nobis in monte calvarie
ostensum est et ibi loquar et coram dilecto filio
tuo facie ad faciem sicut amicus loqui solet
ad amicum suum. Domine Ihesu Christe fili
dei unice rogo tuam benignitatem ut ego
una cum sancto Iohanne ewangelista multum plorem
et lacrimabiliter fleam non desistam quousque tu
agne dei digneris michi aperire librum hunc
signatum et omnia eius signacula quem nemo nec
in celo nec in terra neque subtus terram aperire
potest nisi tu solus qui et pro nobis occisus es
Domine sancte spiritus rogo tuam inestima-
bilem caritatem ut ego una cum sancto esdra
scriba velocissime ascendam gradum ligneum
crucis et expandam hunc librum legis et
gratie coram me et legam in eo cottidie
usque ad mediam diem attente distincte
ordinate et ad intellectum et exponam eum
legendo et exponendo toti mundo. O sancta
trinitas unus deus rogo tuam ineffabilem
maiestatem ut ego pauper et inops per
intercessionem sanctissimi virginis et omnium

anglicos et sanctorum vita mihi liber studio p[ro]fi-
ciat ut in dulcescat et tamquam mel in
corde et in ore meo fiat et hoc volumine
impleat omnia interiora anime mee et oculi mei
et omnium claustrorum ita ut ingrediar sicut
arcam adlibrum istum et tot et tamquam mi-
nistris scriptum intus et foris ut in patria
ipse deus ihesus sive libro dedicata sede-
tis in throno compleat et nobis sedes ad
omnium ora eius misteria et archana pandat
et comprehendere faciat quod in creatura
comprehendere fas est

Liber iste dividitur in tres partes. In
prima parte ponam quedam preambula
et notabilia de passione christi. In secunda
ipsum librum vite prout potero pertractabo.
In tertia quedam additamenta subiungam.

Incipiunt preambula

Quedam in librum hunc quibus premissis vo-
lens studere in hoc libro magis habiliter
et ut dignius appareat in morte coram deo
et vicinius ad videndam hanc grandem vi-
sionem valeat appropinquare. Sciendum
quod passio christi non inmerito potest compari
mari magno sicut in ezechiele scriptum
est quod transvadari non potest in multo nimius
ego omnium inventor. Dicitur autem aliqualiter me
ditandi occasione breviter duos et ut
ista facilius possint memorie commendari
incipiam a primo usque ad novissimum
more in alibus prout deus donavit fa-
ciendo petitiones aut considerationes non oportet
ut quod admodum hic scripte sunt sed quas deus
tibi donaverit eas formes.

Considera primo
nuditatem christi et cogita quod nudus
est egressus de utero virginis. Et roga eum per
illam nuditatem ut sit tu nudus egressus
es de ventre matris sic nudus absque pro-
prietate sis in mundo et nudus ab omni pecca-
to revertaris de mundo. Secundo cogita quomodo
in cena deposuit vestimenta sua sic
et tu deponas omnia transitoria et totus in
mutatus inveniaris alterum in nubilo stes

nudus coram eo. Tertio considera quomodo nu-
dus fuit in flagellatione. Et roga
ut in omnibus flagellis tuis quibus ipse
tamquam pius pater dignatur te flagel-
lare exonerat omni consolatione et consolatorem
ut ipse solus sit castigator sit et dignetur
consolari et nemo alter. Quarto quomodo
fuit exutus vestibus in spinee corone
impositione. Roga eum ut exuat te vesti-
bus tuis scilicet sacco sordido et panoso
qui est serpens antiquus consuit quod in ductus
nemo audet ingredi palatium regis con-
sueri sed dei patris. Quinto fuit spoliatus
vestibus suis in crucifixione. Roga eum
ut exuat te omnibus mutabilibus et
transitoriis et sic te nudum cruci affigat
et nudus in cruce pendeas coram eo.
Roga quoque dilectum tuum ut pomis istas
nuditates suas te re nudum et liberum
faciat ab omnibus creaturis et obstaculis
que faciunt medium inter te et ipsum. Et
quia nunc nudus effectus es. sequere et ut nunc
sectaberis in lacrimis ihesu christi

Considera secundo quomodo
christus flevit et primo quando flevit
in cunabulis inter alia. Roga in finis
mens arta positus est. Et roga eum ut
per hunc fletum det tibi digne deflere mi-
serias toti generi humano ex culpa primorum
parentum inflictas. Secundo flevit super lazarum
mortuum. Roga ut per hunc fletum det tibi
dulcissimas lacrimas devocionis amoris
et desiderii quia ibidem dicitur Ecce quomodo amabat
eum. Tertio flevit super ierusalem ex de co-
passione. Roga ut det tibi lacrimas vere
compassionis miserie proximorum. Quarto flevit
pendens in cruce quia secundum apostolum. Cum
clamore valido et lacrimis exauditus est
pro sua reverentia. Roga quoque eum ut per illas
lacrimas tam dolorosas det tibi digne
compati et condolere sue morti et passi-
oni sue. et cum flere te ipsum quia non pro
se sed pro tua culpa hic innocens filius dei
occisus est. Quinto cogita quomodo cum in-

sua flevit in remedialibus lacrimis si-
mul cum iohanne maria magdalene et
turba multa virorum atque mulierum et quod
omnes devoti usque adhuc die lacrimas
pie conpassionis passionibus eius conmuta-
tes effunderent et cottidie effundunt
Roga ergo eum per suam passionem
ut omnes illas lacrimas donet tibi in spiri-
tu ita ut tue sint tamquam tu ipse eas omnes
corpore de tuo et propriis oculis effudisses
Roga ergo diligibilem dominum tuum ut in
omnibus istis lacrimis faciat tibi balneum
et te de abluat et super nivem candidum
faciat. Post ergo quam lotus et candidus effectus
es restat nunc ut efficiaris rubicundus
in sanguine christi sicut sponso tuo can-
didus et rubicundus.

Recordare primo
quomodo iste delicatus infantulus in
circumcisione sua tam tenellus pu-
lem sanguinem pro te effudit. Et roga
eum ut per illum infantilem sanguinem
suum reddat tibi baptismalem innocentiam
et nulla te conscientiet usque in finem. Se-
cundo effudit in monte oliveti quando suus
est sudor eius tamquam gutte sanguinis
decurrentes usque ad terram. Et roga ipsum
ut sicut ipse qui deus tunc ab angelo
fuit confortatus sic et ipse tibi sit fragili
in omni tribulatione fortitudo et propitius
adiutor ne succumbas. Tercio in fla-
gellatione. Roga eum ut sicut corpus
eius tunc fuit ligatum sic et ipse digne-
tur ligare omnes motus corporales et
affectus bestiales atque alligare te totum sibi
qui est columpna mundi et flagellare
quomodo et qualiter sibi placuerit. Quarto in
coronatione. Roga eum per illum dolorosum
sanguinem quem spine infixe sunt capiti
suo usque ad teneritudinem cerebri
sui secundum bernhardum. Roga ergo eum ut
dignetur animam tuam coronare multipli-
citate virtutum et graciarum. Quinto in cru-
cifixione. Roga eum ut illum sanguinem ha-
bundantissime effusum dignetur ambas sto-
las tuas scilicet corporis et anime in sanguine suo
dealbare et sic te totum lotum et dealbatum
cruci ipsius conclamare. Sexto in lateris
apertione. Roga ut per illum sanguinem cordis
sui unici nobilissimi dignetur te sua ca-
ritate vulneratum in sui amore absor-
bere ut in eo sic maneas et in illo cubiculo
sue dulcissime passionis contemplatione suaviter
dormias et requiescas. Roga ergo eum
ut mihi pretioso sanguine suo et omnium mar-
tirum suorum sanguine quem multi huius sanguinis
innocenter effuderunt te de et rubicundum
faciat. Et quando nunc contingit lotus dealbatus
atque rubicundus effectus es super est nunc ut
discoloribus vestiaris.

Considera primo quomodo primis
vilibus sit ipse pannis involutus et in
presepio reclinatus. Roga ergo eum ut dignetur
te vestire voluntaria paupertate quia non
lectus non tunica. Secundo in cena quando precinxit
se linteo et pedes discipulorum lavit quod
fuit opus summe humilitatis. Roga ergo eum
ut precingat te vera et summa humilitate
ut et tu discas ab eo esse mitis et humilis
corde. Tercio ab herode veste alba fuit
illusorie indutus. Roga eum ut
te induat vera innocentia et sancta fatuitate
ut sapientia mundi longe sit a te ne stultus
efficiaris coram deo. Quarto a militibus
fuit indutus purpura. Roga eum ut induat
te purpura rosea sue verende passionis
et clamide coccinea coccino rubeo bis
tinctus scilicet dilectione dei et proximi ut veste
regali indutus hoc serto exultationis
coronatus in hora mortis tue iocundus
merearis ad regna celi introire. Quinto
in rne stola immortalitatis laureatus.
Roga ut et tu hic duplicia scilicet anime et
corporis glorificationem in regne gratia cum
omnibus electis suis feliciter percipere merearis
Roga ergo per dominum tuum per omnes
suas indutiones ut dignetur te vestire
stola iustitie indumento salutis et sancti-

inestimabilem omnium [illegible] misericordie
tibi tradat. Quod quoniam nichil restat nisi ut
diuersis monilibus dyademate sceptro
et ceteris ornamentis decoreris
Rora ergo exorabile
dominum tuum dulcem ihesum ut induat
te tunica inconsutili quam fecit ei mater
sua veste alba clamide coccinea ve-
ste purpurea et sic perizomate quo eum nos
induebamus. Roga eciam ut lancea lateris
sui cordi tuo infigat clauibus manuum
suarum manus tuas perforet corona sua spinea
caput tuum exornet cruce sua dorso
tuo supponat et sic te hiis signis regali-
bus insignitum postquam sum egressum extra
ciuitatem iherusalem te eius castra secum
ducat ut in monte te saluum faciat
Cogita post hoc primo magna trabe crucis
ornatus montem caluarie ascendit et
roga ut per eius ascensum se in bono asce-
dere te faciat et deinde in uirtute du-
cat. Secundo quomodo non in medio sed in culmine
montis crucifixus est Roga ut per suam passio-
nem ardua sanctitate et perfectionis culmen
te ducat ut a ciuitate sue passionis
meam [illegible] sibi placuit copire
Tercio quia non [illegible]. Sed eleuatus inter
celum et terram tradidit spiritum inclinato ca-
pite Roga ut et tu non infimo limo
nec puluere terre inuolutus sed super omnia
mutabilia eleuatus in odore suauissi-
mus sacrificii vespertini quod ipse in cruce
consumauit meam spiritum tuum trade
et vitam tuam feliciter consumme. Consi-
dera eciam quomodo dominus ihesus in ligno passus
est ut sicut per lignum mors sic et per lignum
vita reddita est et roga eum per lignum
sancte crucis ut reddat tibi primam innocentiam
et amiciciam quam adam primo adeptus est et
benedicat tibi ut in ea crescas et multipli-
ceris et perseueres in ea hoc solum caueat
ut voluntatem propriam tibi non committat
sed ipsius voluntas in te fiat alioquin non
stabis sicut nec adam stetit sed cades. Secundo

considera quomodo in medio compassionem non ex crucifixus
est. Roga ut per suam passionem in te educat
te in terram celestem lacte et melle
manantem. Tercio quia in medio terre
salutem suam passione operatus est. Et roga
ut per suam passionem sic exaltatus a terra
amplexando hinc inde suis brachiis
omnia regna mundi sicut ipse promisit
ad se trahat et fidei christiane subdat

Recordare primo et considera quomodo
unitas et solitudo in ipso tem-
pore reluxit quia solus stetit in terra
tamquam passer solitarius in tecto ab omnibus
amicis suis et notis derelictus et ibi sta-
bat in tanto dolore ut per prophetam non
adstantes quia non erant sed ad transeun-
tes clamaret dicens: O vos omnes qui
transitis per viam attendite et videte si
est dolor sicut dolor meus. Roga ergo eum
per suam reuerendam passionem ut faciat
te sic homines fugere quantum fas est et solum
sibi adherere ipse in cruce tu substrato
ipse paciendo tu compaciendo et ut tu
sibi capiti tuo ita digne compaciaris
ut eius membrum esse valeas. Quomodo
ergo membrum eius esse poteris si capiti
tuo non compacieris
Considera
secundo quomodo in eo crucifixo relucet
eius dualitas. Cum enim penderet in cruce
non tamen homo sed et verus deus erat. Quia eius
diuinitas numquam separata fuit ab huma-
nitate. Fuit ergo ibi dualitas in natu-
ris unitas est in persona. Sed numquam
eciam diuinitas paciebatur. Roga ergo
eum per suam passionem ut quicquid homo tuus
exterior agat patiatur opera tua tamen
homo interior sic in recordatione sue dul-
cissime passionis maneat stabilis
et quietus et corporaliter absorptus

onsidera + ecce quomodo in xpo relu-
xerunt tres virtutes theologicales
Scz fides Spes Caritas. Considera
po quomodo xpus qui est verum lumen illuminans
omnem hominem venientem in hunc mundum
tamquam lucerna non amplius sub modio
abscondita sed super candelabrum
posita totum mundum per suam passionem
lumine et splendore fidei sue illuminavit
obtenebravit minimum fulgore illius lune
minus scilicet sol obscuratus est. Roga ergo
eum ut per suam passionem dignetur omnes
tenebras incredulitatis et errores
ex omni corde penitus eliminare ut
omnes articulos fidei possis credere in
quantum quod est confirmata secundum Bernhar-
dum prem nrm. Secundo de spe considera
quod tunc in passione xpi spes regni ce-
lorum non tantum fuit sicut quondam pro-
missa sed exhibita et data unde abra-
ham et omnes sancti patres ante eius passionem
salvari non poterant sed sperabant. Roga
ergo eum per suam passionem ut numquam de tuis
operibus nec meritis quibus neque salvari po-
teris sicut nec beatus abraham suis meritis
solum de eius passione spes et presumas
Tercio considera sicut ipse ait maiorem
caritatem nemo habet ut animam suam ponat
pro amicis suis Ipse autem super hanc
caritatem maiorem maxima addidit.
quia non solum pro amicis sed pro suis ne-
quissimis immo pro inimicis suis mor-
tuus est. Roga ergo eum per suam immensam
caritatem suam ut faciat te ita perfectum
in caritate sua ut sicut ipse animam suam
pro nobis posuit ita et tu valeas animam
tuam pro fratribus ponere sicut ipse iussit
Da ergo quod iubes et iube quod vis
secundum Augustinum.

Elucent etiam in xpo crucifixo
quatuor virtutes cardinales
que sunt prudencia temperancia forti-
tudo iusticia. Primo considera quomodo in eo re-
lucebat prudencia. cum ita prudenter
mente humane divinitatis sub velamine
humanitatis occultando serpentem cunctis
animantibus callidiorem decepit. Roga
eum ut per suam passionem det tibi tantam
prudenciam ut omnes laqueos et astucias
inimici valeas subterfugere et declinare
Secundo considera quomodo in morte sue dire dolorem
nimium et intollerabilem per suam graciam et
compassionem tam pie et dulciter temperavit ne
eius fragilis corpus deficeret et periret sicut
et incorruptam virtute altissimi sibi ob-
umbravit. Et roga ut det tibi tantam
temperanciam et discrecionem omnium actuum
tuorum ut in omnibus medium teneas
et suam voluntatem adimpleas non plus nec
minus. Tercio considera quomodo meruerit tam
fortiter et dulciter istum fortem armatum
devicit et omnia eius spolia diripuit. Et
roga eum per suam passionem ut det tibi tantam
fortitudinem quod vincere valeas vincere
et omnia tolerare et facias te ita armatum
ut deinceps ita strenue maneat quod
eum consistere ut eum demum cum septem neque
aliis et sociis suis abire redire non va-
leat te amplius expugnare ne novissima
tua fiant peiora prioribus. Quarto considera
quomodo iuste creature sue a se create et tam
nequiter decepte subveniat et gloriam suam
ablatam occupatam non per potenciam sed per
iusticiam videlicet per mortem suam ut mors
morte destrueret iniusticie reparavit. Roga
ut per suam passionem det tibi tantam iusti-
ciam [illegible] sicut deo et proximo et tibi reddas
quod suum est et te ipsum et honorem tuum
alteri non tradas scilicet inimico et videlicet
sed tuis [illegible]

Respice in faciem xpi tui et considera
quomodo in eo quasi speculum ymago
relucet quomodo in eius omnibus passus et
punitus est. Primo cogita quomodo in ipsum
peccata meruerunt pro nobis punitus est. quod

congregatur per prophetam Callegaverunt oculi
mei pre fletu. Roga ut per suam passionem
claudat oculos tuos exteriores ne videant
vanitatem sed potius delectis interioribus anime
videas eum in quem angeli desiderant prospicere.
Secundo cogita quomodo meruit au-
dire insultus tristicium blasphemiam
eius et capita moventium et dicentium
vach qui destruis templum dei. Et ind-
orum dicentium. Si filius dei es descende
de cruce et credimus. Et roga ut ab exteriori
claudat et restringat auditum tuum ab
omni illicito. ut abintra audias quid lo-
quatur intra deus tuus ille videlicet qui
est verbum et sapientia patris. Tercio cogita
quomodo in loco calvarie fetido et cadaveribus
pleno crucifixus est. Et roga eum ut
tua bona opera sicut odor bonus
in omni loco. et abintra eas delecteris
et facias in odore ungentorum eius.
qui est flos campi et lilium conva-
lium candidus et rubicundus. Quarto considera
quomodo meruit amaritudinem fellis et
aceti gustare. Et roga ut per suam pas-
sionem restringat ab exteriori omnem gustu
tuum. ut omnia quibus exterius capias unde
sic tibi insipida fellea et amara. ut
abintra delecteris gustando quam dulcis
est deus ille videlicet qui est panis angelorum
et fons vite. Quinto cogita quomodo fortis-
simis clavis pedes et manus eius perforati
sunt et eius totum corpus eius adeo laceratum ut
a vertice capitis usque ad plantam pedis non
esset in eo sanitas. Et roga ut manus
tuas ab exteriori contineat ab omni munere
et pedes tuos retrahat ne currat in
malum ut abintra amplecteris et desu-
leris eum qui est sponsus tam speciosus et tue
~~[illegible]~~ sancte. Roga ergo eum
ut omnes penalitates istorum quinque sensuum
ut omnes tui sensus sic abintra recu-
perent ut ab exteriori penitus insensibiles
reddantur

Effice in facie cristi tui et considera quomodo
magis passione vincitur sed oportet me
Considera primo quomodo ille fortissimus
rex fortis qui condidit columpnas mundi
et quem celi et terra continere non possunt meruit
tam infirmus esse. ut eius moriens deficeret
et conspiraret et vita morte subiret et
visitaret frequenter hunc infirmum. Et roga eum
ut per suam passionem donet tibi corporis et
anime sanitatem et perpetue eterne sa-
lutis necessitatem. Secundo cogita qualiter
iste qui est fons vite et fons omnium deliciarum
voluptatum meruit propter te sitire et
dixit Sitio. Roga eum ut per suam sitim
sitim auferat a te omnem sitim tur-
bidarum fluminum egipti id est mundi et
faciat te sitibundum currere ad fontem
vivum et ibi haurire aquas de fontibus
salvatoris id est de eius vulneribus. Tercio con-
sidera quomodo iste panis angelorum qui dicit
esuri et cibum meruit cum aceto felle
cibari et ipso dedit in escam meam fel.
et roga eum ut faciat te solum esurire
istum panem vivum et vivum agnum passa-
le in veru crucis non crudum nec aqua
decoctum sed igne caritatis assum tale gu-
stare ut omnia terrena insipida arida
acria tibi videantur et dissipat omnis caro.
Quarto cogita quomodo iste qui est summa
libertas qui ambulat super pennas ventorum
qui attingit a fine usque ad finem for-
titer suaviterque omnia disponens prius caput
ligatus et ita crucifixus est ut nullum me-
bri libertatem habeat. Et roga eum per
suam passionem solvat te ab omni gravi-
mine corporis et anime ita ut liber
ab omni oppressione carnis mundi et dya-
boli libere pergas ad dominum deum tuum.
Quinto cogita qualiter ille qui est amictus
lumine sicut vestimento et manus fecerunt
et vestimento suo est rex regum et
dominus dominantium propter te ita nudus pendet
in cruce. Roga ut per suam nuditatem
dignetur vestire nuditatem tuam ne

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nudus vereatur a facie eius et sic adam absconde te. sed potius vestitus veste imperiali meae r(?) letus intret cum sponso suo convivio. Sexto considera quomodo ille magnus pater familias de terra magna domo per prophetam exclamat dicens Israel quam magna est domus dei et ingens locus possessionis eius cui celum sedes est et terra scabellum pedum eius in cruce non habuit ubi caput suum reclinaret. Et roga ut per suam passionem dignetur te advenam et peregrinum in hospicium suum colligere in hoc loco horroris et vaste solitudinis recipere et ibi abscondere ab omni vitiorum turbine quousque dignetur te deducere in civitatem manentem i. in patriam celestem.

2 Respice in faciem christi tui

Et considera primo ex volnere sui lateris unde sanguis et aqua profluxerunt virtutem et efficaciam dedit omnia peccata abluendi. Roga ergo eum ut in hoc baptismo sui lateris dignetur te lavare ab omni macula corporis et anime. Secundo considera quomodo in cruce illud sublimissimum crisma confecit quo omnis christianus confirmatur ex balsamo sui sanguinis rore. Et roga eum ut illo sancto crismate dignetur te signare ungere et confirmare ut tamquam strenuus miles et pugil sibi soli militet et omnes inimicos tuos in fugam vertas. Tertio cogita quomodo iste verus sacerdos tamquam confessor in kathedra crucis sedit et latronem sero confitentem tam misericorditer absolvit. Accede ibi fiducialiter confitere omnia peccata et roga eum ut nunc et in hora mortis tue misericorditer tibi dicat et absolutionem quam latroni dixit verbum Hodie mecum eris in paradiso quia absolutus es a pena et a culpa. Quarto considera quomodo ipse summus pontifex non aliena unctione sed proprio sanguine debuit ibi semel intrare ista offerens non vitulum sed semetipsum oppressum (?) pro peccatis omnium et per omnes successores suos sacerdotes instituit et consecravit quod idem sacrificium quod ipse obtulit exprimunt usque in fine mundi. Roga ergo si sacerdos es eum gemitu et singultu ut ipse per suam passionem det tibi mundas manus ad altare et addam (?) preces laude (?) et ipsum sacrificium digne tractare sumere et immolare pro te ipso et omnibus pro quibus ipse prius sacerdos et hostia se ipsum in ara crucis obtulit et immolavit. Si autem non es sacerdos tamen ut sumat cum sacerdotibus digne offeras ad ipsum clama devote. Quinto considera quomodo christus hunc panem vivum et divinum in ligno crucis et igne ferventissime caritatis torruit et pistravit et vinum illud mactissimum (?) sui sanguinis nobis instituit et consecravit et illud ibi tamquam verus melchisedech deo patri obtulit. Roga ut per suam passionem illud salubre sacramentum det tibi desiderare diligere et eius dilectionem ita digne sumere ut omnes quas virtutes et efficacias meas contentas [illegible] per tua capacitate excipiam et consequar sic intimum amicum et dilectum dei excepti sunt et confirmati et conjungentur usque in fine mundi. Sexto considera quomodo iste sponsus predictus in cruce tandem et rubicundus sponsam suam ecclesiam sibi in thalamo sancte crucis copulavit et eam rugam vetustatis et maculam omnem suo cruore abstersit. Et roga eum ut et tu in hoc lectulo tam florido eius amplexibus castissimis et osculis semper dulcissime perfruaris usque mane ita ut et tu considerando valeas dicere. Dilectus meus mihi et ego illi. Et cum beata agnete sanguine (?) corpori meo sociatum est et sanguis eius ornavit genas meas. Septimo considera quomodo ipse christus in cruce ista nobile unctione excepit speciebus confecit cum quo omnes christiani sunt inungendi in reges et suum regum heredes. Et roga ut ipse in extremis tuis dignetur te ista unctione sanguinis sui pie inungere et

tamquam regem in montem et coronatum in regnum eternum feliciter collocare

Respice in faciem

Christi tui et considera primo quomodo ipse secundo filiali et casto timore quo plenus fuit omnes creaturas pendens in cruce timore et tremore concussit ita ut eciam centuriones sive crucifixores percucientes pectora sua reverterentur. Et roga ut per suam passionem omnem timorem servilem humanum et inordinatum a te auferat et det tibi timorem ita sanctum et castum ut per eum sis timor et terror omnibus inimicis tuis visibilibus et invisibilibus. Secundo considera quod pius in cruce fuit et ita militibus vestes crucifixoribus corpus latronum regnum discipulum matri et matrem discipulo spiritum patri pie et largiter tribuit et divisit. Et ad omnes tam amicos quam inimicos se ita pium et benignum faciat. Tercio considera quomodo secundum danielem defecit prophetia clausa et signata sunt a principio eorum usque ad passionem. Quomodo in principio est sua. Nos enim potest intelligere dicta prophetarum videlicet quod tu in eas deputatus es iste spes voluntatis et prosperitatis. Iste ludimus enim tamquam lepsum prophetarum non intelligimus eum etc. Nos ista in deo crederet si non aperto fuisset iste liber et hec omnia in eos ad oculum evidentissime demonstrata. Roga igitur ut det tibi tantam scientiam ut exemplo sancti patris tui benedicti non sciens dicas in cruce misterium. Quarto de dono fortitudinis cogita quia fortiter et viriliter tam dura et amara in cruce pro te sustinuit. Et roga ut per suam fortitudinem donet tibi tantam fortitudinem quod paciencie omnes adversitates et tribulaciones eius a modo inequalem recompensam sue passionis valeas tollerare. Quinto considera quod iste consiliarius primo magnum consilium angelis non per suam dulcia huius mundi elegit. Sed amara adversa ab

iecta et tamquam turpissima morte. Et roga ut non solum eius precepta sed eciam sua consilia sequi inhereas et eius consilio et exemplo provocatus tam dura et adversa huius mundi eligas et requiras. Sexto considera qualiter iste summe intelligens primo ipsas intelligencias celestes docens et instruens in cruce stultus fatuus [struck through: mundi ut moris] et stultus irrisus est. Et roga ut per suam passionem det tibi intellectum bonum quo cupias esse stultus et fatuus mundi ut in omnibus creaturis non creaturas sed solum creatorem cogites diligas et intelligas. Septimo considera qualiter iste qui est vera sapiencia et virtus dei patris primo dei filius qui cum patre et spiritu sancto cuncta condidit et gubernat in cruce non eisdem personis scilicet patre et spiritu sancto sed inimicis latronibus sociatus est. Et roga ut ipse per suam passionem dignetur te deducere ad consistorium sancte trinitatis ut ibi cum tercia persona medie duas personas scilicet patrem et spiritum sanctum clare clarius clarissime pro tuo modulo videas et cognoscas

Respice in faciem Christi tui et considera quomodo in corpore crucifixo eciam lucent septem virtutes opposite septem viciis capitalibus. Nos enim tam humilis abiectus et humiliatus fuisset usque quamquam sit corpus in cruce clamans per prophetam. Ego autem sum vermis et non homo. Et iterum Ego ad nichilum redactus sum. Roga ut per illam humilitatem destruat in te omnem superbiam. Nemo ita largus sit corpus in cruce qui dum mundus staret et non amplius haberet quod daret totum sanguinem suum primo corpus animam et spiritum et matrem et que habuit largiter dedit. Roga eum ut per suam largitatem destruat in te omnem avariciam. Nos tam castus sit ille agnus sine macula virgo super omnes et de virgine natus qui illud virgineum corpus aliis laceratum dispectum cruci affigi

pre misit. Et roga p sua castitatem
destruat in te omem luxuriam. Quis
tam plenus [illegible] venerissima caritate
qui etiam in cruce inimicis suis tam dul-
citer oravit. Roga ut p sua caritate
destruat in te omem invidiam. Quis tam
sobrius et modestus sicut ipse. non gustavit
in ligno pomum pulchrum visu nec
ad vescendum suave. sed acetum in super
felle. et cum gustasset tunc amplius non
bibit. Roga eum ut p sua frugalita-
te destruat in te omem gulam. Quis
tam paciens mansuetus sicut ipse qui tamquam
agnus mansuetus ad verbera blasphema-
tia et sputa [illegible] non est ad iram
provocatus tamen erat vir dolorum quod dolo-
rosi [illegible] sed magis ad passi-
one dicens Pater ignosce illis. Roga
ut p sua pacientiam destruat in te omem
iram. Quis in tanto exercicio strenuus fu-
it ut ipse fortis laborans sustinens et paciens
moriens membris [illegible] amplius ora-
bat ipse Pater in manus tuas commendo
spiritum meum. [illegible] Pater ignosce illis
qui nesciunt quid faciunt [illegible]
penitentibus dicens eis [illegible] latronis
Hodie mecum eris in paradiso. Roga ut
[illegible] destruat
in te omem accidiam

Aspice in facie xpi tui et con-
sidera quomodo meos prudenter
voluerunt octo beatitudines. Et primo
quis tam vere pauper spiritu sicut xpus qui
voluntarie pauper et nudus et etiam ab omnibus
derelictus pependit in cruce. ps Ego
vero egenus et pauper sum. Roga ergo eum
p sua paupertate ut det tibi volunta-
riam paupertatem ut nichil preter eum
appetas et sic tuum est regnum celorum
quod ipse est. Curre ergo eum [illegible]
ubi xpus tuus pendet et dic Pars mea
xpus crucifixus dominus [illegible] mea. Et si

totus mundus [illegible] preter esset et deus meus
crucifixus [illegible] preter solum dominum meum
[illegible] continuis medullis [illegible]
et [illegible]. Quis enim tam mitis 2
sicut ille qui blasphemantibus et maledicen-
tibus non remaledixit. sed pro eis patrem p-
cis exoravit. Roga ut faciat te mitem
ad omnes et humilem ut tu terram possideas
terram non corporis tui sine reluctatione tue
aut in futuro terram viventium sine fine
Quis vere lugens non ille qui cum clamore va- 3
lido et lacrimis exauditus est p sua reverentia
ipse enim plus lugebat peccata mea quam
penam propriam. Roga ergo ut det tibi p sua
passione ut te sic defleas cum ipso flere
[illegible] ut merearis consolari et gaudere
[illegible] gaudens cum gaudente. Quis 4
enim esuriit et sitivit iusticiam non xpus
merite satisfaciens iusticie prius esu-
riens et sitiens [illegible] salutem in-
cuius signum dicebat Sitio [illegible]
O dne quid sitis [illegible] mea salute.
Roga ut p sua passione det tibi esurire
non cibum delicatum nec potum sed iusticiam
et salutem [illegible] ut merearis saturari
[illegible]. Quis tam mundus corde sicut 5
ille qui innocens manibus et mundus corde
in cruce mundi [illegible] mundus sine
[illegible]. Roga ergo ut det tibi tantam mundi-
tiam cordis ut posses eum videre [illegible]
[illegible]. Quis 6
tam misericors non ille verus samaritanus
qui transeunte sacerdote et levita solus in via
subsistit et vulneribus [illegible] vinum et oleum
infudit et ea alligavit et imponens iumen-
to scilicet corpori [illegible] et cura-
m egit. Roga eum ut p sua passione
faciat te [illegible] et ita mi-
sericordem esse erga proximos tuos ut
[illegible]. Quis ita pacificus
sicut ille est qui est pax nostra qui facit utra-
que unum et qui passione sua pacificavit nos
deo patri in sanguine suo. Roga ergo eum ut

faciat unam pacem inter te et deum inter
corpus et animam tuam inter te et proximum
et det pacem hiis qui prope sunt et qui
longe. Quintus christus in iusticia tanta per-
secutione passus est sicut ipse quod propter
iusticiam quam habebat decebat facie-
bat. iudeis iniustam in cruce occi-
sus est. Vere hic bonus cum ita male-
dixerunt iudei et dixerunt omne malum
adversus eum mentientes. Roga ut per
suam passionem det tibi persecutores propter
iusticiam usque ad mortem patienter
sustinere et scire esse pati propter iusticiam
usque ad mortem ut tuum sit regnum
celorum

Aspice in faciem christi tui
et considera primo in eo [illegible] re-
lucet omnis pulchritudo celestium ier-
archiarum. Cogita primo quomodo in eo re-
lucet officium seu ministerium angelorum quod
est minora dote quod docuit quomodo cum
proximis tum amicis quam inimicis angeli-
ce et caritative vivere debeamus quia
latroni penitenti tam amice regnum
dedit et blasphematibus tam proximi-
cis suppliciter intercessit. Roga igitur eum
ut det tibi per suam passionem cum proximis an-
gelice et sine querela conversari
Secundo relucet in eo officium archange-
lorum quod est dote maiora quod non solum do-
cuit quomodo te deceat circa proximum sed etiam
ad deum quod intrinsecus maius est [illegible] quod te
totum voluntati divine debeas committe-
re dicendo Pater in manus tuas commendo spiritum meum.
Roga ut per suam passionem det tibi
[illegible] petitionibus tuis [illegible]
rogare et dicere [illegible]
[illegible] veruntamen non sicut
ego volo sed sicut tu. Tercio relucet in eo
officium virtutum quod est [illegible] virtutum quod est
virtutes et signa facere quod in cruce
pendens tota terra tremere tota fuit. solem
obscuravit primo sua virtute sua ad
se traxit. Roga igitur eum ut te totum
sua virtute ad se trahat et te in
concertatione virtutum infatigabilem faciat
et hoc dicitur [illegible] secundum Gregorium.
Quarto considera primo in eo relucet
officium potestatum quod est aereas potesta-
tes refrenare qui etiam eius potestati
nulla potestas quod est [illegible] compari
ita viriliter in cruce pedes conpulit
et devicit. Roga igitur ut per suam crucem
et passionem istum superbum goliad vira
pugnatorem ab initio cum suo ar-
migero scilicet corpore tuo [illegible] et [illegible]
eius et toto mundo valeas vincere et
superare. Quinto relucet in eo officium
principatuum quod est principaliter et per se
nos tum bonis hominibus et [illegible]
[illegible] principatus eius [illegible]
Et non timentur [illegible] docuit sicut per
Qui vult venire post me et [illegible] exemplo ostendit si volumus esse eius in-
timi amici ut ipse solus princeps
nobis quod tunc tollamus hunc principatum
et [illegible] clave David super humeros
nostros et sequimur eum. Roga eum per
suam passionem ut det tibi crucem suam
in humeros tolle ut ipse pius pastor
te humeris suis impositum ad ovilia
celi dignetur te feliciter reportare
Sexto relucet in eo officium dominationum
quibus et ipsi angeli sunt subiecti sicut
et ipsis dominantur quod in cruce humiliavit
semetipsum factus obediens patri usque ad
mortem propter quod deus exaltavit illum
et dedit illi nomen quod est super omne
nomen ut in nomine ihesu omne genu
flectatur non solum terrestrium et infernorum
sed etiam celestium id est angelorum qui subiecti
ei genuflectentes propter gloriam passionis
et adorent eum. Roga igitur eum per suam pas-
sionem ut faciat te dominari ita tibi ipsi
ut posses te amore eius omni penali-
tati subdere et exponere ut tandem inter
istos angelos mereris eum perhenniter

adorne. Et h' de secunda ierarchia. Sep-
timo relucet in eo officium thronorum
in quibus deus quasi in throno residet
et iudicia sua decernit, quia ipse in cruce
tamquam in throno residet omnes electos
suos faciens usque in fine mundi
respexit et recognovit sicut sic
eorum latronem elegit alium reprobavit
publicanum exornavit. alios punire permi-
sit, et sic tandem cum signis passio-
nis sue, scilicet cruce corona clavis
lancea et stigmatibus suis omnem
mundum iudicabit. Roga eum per suam
passionem cum gemitu ut ipse in suo
throno suo. scilicet sancta cruce faciat
omnes sensus et affectus tuos sanctam quietem
et in aureo reclinatorio sui cordis
perfecte animam tuam caritate ordina-
tam, et compassione hastam faciat re-
pausare, et tande in throno glorie sue
faciat te secum perhenniter consedere. Octa-
no relucet in eo officium Cherubim qui
plenitudo sciencie sunt appellati. quia
in cruce archam cordis sui in quo
sunt omnes thesauri sapiencie et sciencie
absconditi ita liberaliter patefecit
in cruce tantum et non alibi, per hoc oste-
dens, quod plenitudo omnis sciencie est stu-
dere in passione Christi. O quam perfecte
fuit discipulus iste instar archa qui
dixit: Nichil arbitror me scire inter
vos nisi Jesum Christum et hunc crucifixum. Et
hunc crucifixum. Et beatus franciscus
qui in passione Christi totus liquefactus fuit
Cui Christus in specie cherubim apparuit
Et multi alii. Et roga eum per suam pas-
sionem ut det tibi tantam graciam sue
passionis ut omne tempus tuum in eius
studio consumes. O quam pulchre sunt che-
rubim stantes quietis pedibus elevatis
manibus expansis alis quasi adiubiladum
docent ipse nos iubilacionem. Decimo
relucet in eo crucifixo officium seraphim
qui ardentes sive incendentes interpretantur
quia tante igne caritatis vehementissime
succensus totus incanduit in cruce. Cre-
do enim quod nullus intellectus non humanus non
angelicus ad plenum capere vel intelli-
gere possit huius amoris vehemenciam quod
dominus celi pro nobis vilissimis et indignis-
simis voluit talia pati. Christus est enim
tunc ibi caminus in quo latuit ignis
ille quo seraphim incenduntur intellige quod
tunc deus misit in terra et voluit vehe-
menter accendi. Roga ut per suam passionem
te huic camino ardenti immergat
et in eo absorptum totum in ignem convertat
ut eius amore dulciter ardeas et in ipso
ardere quiescas et alios ad amorem
eius salubriter accendas.

Conspice instanter Christi tui et considera
primo eo expansis in patibulo cruce
relucet eciam observancia decem preceptorum.
Primum est enim credere deum. Quod ipse bene
complevit quia deo patri ita reverenter usque
ad mortem obediens fuit. Eciam credere non
videtur ut ariete non filium unicum sicut
abraham vel unicam filiam sicut iepte
Sed serpentem sacrificium medullatum ob-
tulit corpore ipsum in odorem suavitatis.
Roga eum ut per suam passionem non est
enim efficacior peticio quam rogare eum
per suam passionem. Ergo scilicet debes eam
geminare ut det eundem digne colere
et adorare et sacrificium contriti cordis et hu-
miliati ei iugiter offerre. Ipse non va-
ne vel false iuravit, sed eciam in cruce
omne iuramentum quod fecit vel promisit
sic legitur per memet ipsum iuravi dicit
dominus. Et item iuravit dominus et non peni-
tebit eum. Omnia ista persolvit et implevit
Unde zacharias dicit iurandum quod iuravit
Roga ut per suam passionem omnia vota Christi
anitatis tue que vel in baptismo pro te
promissa sunt vel que tu ipse vovisti digne
valeas adimplere. Tercium preceptum est
de memento diem sabbati sanctifices. quod et fecit
qui post tantos labores et tumultus pas-
sionum in meridiano fervore capite
inclinato requievit. vel potius in sepulchro
sabbato quievit. et ibi sabbatum delica-
tum peregit. et tercia die non resurrexit
sed quievit. Roga ut et tu sic in
cruce in meridiano fervore caritatis
dulciter dormias et requiescas liber

abdi strepitu viatorum et tumultu
Et quod ipse sibi captivos suos corde
sepulchrum novo excidit et te in se
sepeliat et sic in te cor omnes vires
anime tue ita abinitium per sepul-
ture obsequium sint occupate ut corporales
adeptiones insensibiles reddant
Quartum preceptum honora patrem
et matrem quod et fecit qui patri in cruce
obediens fuit usque ad mortem ut de-
bitum honorem ei quod iniurias sibi
a nobis illatas rependeret Et etiam
matrem honoravit ut dedisti suam
discipulo cura tam sollicite providit
Roga ut et tu patri celesti et matri
~~celesti~~ ecclesie parentibus tuis spiritali-
bus et carnalibus sive sint vivi vel
mortui condignum exhibeas hono-
rem. Ipse enim in cruce pendens non
solum occidit ymo sua simpla mor-
te duplicem in nobis mortem destruxit
Inimicus enim diabolus signum aptans se non
mincta et multa corpora sanctorum surrexe-
runt. Roga per suam passionem ut nunquam
aliquem occides non solum ferro sed nec ex-
emplo et voluntate ut sic secundus
a morte secunda. Ipse etiam non fuit mecha-
nus sed sponsus castissima sanctam ec-
clesiam in matrimonio sibi copula-
vit in cruce quod anulo fidei
sibi subarravit et dulcibus communicans
lare et prima hereditate eam dotavit
Roga igitur eum per suam passionem ut ipse
sponsus predilectus amicus tuo propriis
et voluntatis ipsum proprio pallio suo in-
duere dignetur animam tuam velud sponsam
suam copulatam et ardenti compacte
faciat eam tam ... dentibus ad celestes
impetrare nuptias. Ipse furtum non
fecit. Sed tamquam providens pater
familias fure dampnum perfodia-
te et domum educere et regulare
in cruce vigilans comprehendit et occi-
dit. et furtum repetivit et ea dispersit
et in captivitate duxit captiva
Roga ut per passionem suam dignetur
in qua vigilans super te ne ille fero-
cissimus fur et latro domum animam

tua quod aliquod mortale peccatum apprehen-
dat et corpus domum sue cedere conuigat
macteret et perdat. Ipse falsus testis non
fuit sed potius per falsos testes in morte
occisus est et pueritate cui ipse tam
constanti testimonium perhibebat tot
et tanta in falsis sustinuit. Roga eum
per suam passionem ut et tu in veritate
semper persistas et omnia opera tua sint in veritate
et inimici tui crudelissimi in die
occulto tui non vera sed falsa valeat
dicere contra te. Non concupisces uxorem
proximi tui. Hoc bene implevit quia non vo-
luit aliquam sed suam sponsam quam eum adulteram
scilicet dyabolo et amatoribus multis sub omni
ligno frondoso tamquam meretrix coruit
prostrata et constupta usque adiutuit, via
benigna suscepit et ea rursus stola
prima induit et ei omnem fortitudinem et
pulchritudinem pristinam reformavit.
Roga eum ut etiam meretricem animam tuam
ad se non repellat sed pie et benigne
eam per mortem suam resumat. De-
cimum preceptum Non concupisces rem
proximi tui. Hoc bene implevit quia aliena
non concupivit sed propria scilicet corpus
animam carnem et sanguinem ymo totum quod
habuit pro salute proximi largiter expendit.
Roga igitur ut donet tibi ut non gratias quod
tua sint sed magis pro salute tibi omnia tua
et proximo tempore sibi valeas impendere

Exponere inspice et tu et considera
quomodo iste vindemiam palmites scilicet
vindemiat aposteriorum modum vite palo crucis
affixe manentes gelu ... tue et
ardere persequi non tamen penitus arefacte
nec abscisse. Sic ista palmes duodecima
maledicta scilicet Judas quod arefacta abscisa
est et in igne missa. Ergo illi corpori volubilis
humore calore et vigore trahentes
tempore suo fructus suos amari usque ad
mare extenderes totum mundum fructibus
vite copiosissime implenerunt. Roga ut
et tu humiliter scilicet isto palo sic crucis
affixus sis in ea maneas
et firmiter inhereas afficiaris et tu nunquam
arescas nec excidaris nec in igne eternum
mittaris

Aspice mentem et considera quam illud
lignum vite cuius fructus i tabn
et folia scilicet verborum in medicina
faciens fructus duodecim singulis mensi-
bus singulos fructus illos videlicet dul-
cissimos ... fructus quos apostolus ad
Galathas innuit dicens. Fructus autem
spiritus est. Caritas gaudium pax pa-
ciencia longanimitas bonitas benigni-
tas mansuetudo fides modestia
continentia castitas. Istos fructus si
diligenter inspexeris evidenter in hac
arbore reperies. Roga ut et tu ad hanc
palmam ascendas et cum sponsa amore
languida fructus eius apprehendas
et carpas. Et quia ista arbor adeo alta
lata decora et fructifera non solum sin-
gulis mensibus singulos tibi fructus
afferat sed et singulis diebus seu sin-
gulis horis immo singulis momentis
singulos fructus vite tibi afferat quos
gustare inde valeas in eternum domine

Item tercio
Audiam sunt librum vite et duo-
decim cophinos fragmentorum
ut sunt plenos seu semiplenos
ut quasi vacuos non panibus integris
non frustis magnis sed reliquiis mi-
nutissimis ne et ipsi abiecte cla-
mantur et perirent sunt potius opu-
lantur et ... minutissima tamen
tamen quia licet sint minutissima tamen
preciosa super aurum et topazion. Rogo
ergo vos amore Christi ut et vos ample-
xus ... amore ... ut et vos ample-
colligatis et cophinos istos plenos
refertos congestos et superefflue-
ntes faciatis ad honorem et laudem do-
mini nostri Ihesu Christi crucifixi qui
cum patre et spiritu sancto vivit et regnat
deus in secula seculorum amen

Eleamus nunc ad lectionem quintam
ubi tam preciosas reliquias col-
legimus et diligimus credamus si aliqua
forte sit oculis nostris subtrahantur
ut et illa ne pereat colligamus. Con-
sidera primo cum beato patre nostro Bernar-
do quam tam tremendum angelicis spi-
ritibus spiritus carnis. Oculi splendidiores

sole caligauerunt in cruce. Aures qui
audiunt cantus angelorum scilicet sanctus sanctus
sanctus audierunt in terra voces morti-
feras iudeorum Crucifige crucifige.
Os quod docet angelos felle potat et aceto.
Facies pulchra pre filiis hominum despi-
catur sputis iudeorum. Manus que creaverunt
celum et terram clavis cruci affiguntur. Pe-
des quorum scabellum adorandum est clavis
perforantur. Cor quod dilexit nos plus quam se
et sua lancea perforatur. Nichil rema-
net in eo nisi lingwa ut pro peccatoribus adpo-
tre intercedat. Secundo considera eciam eode
verbo dispositionem corporis Christi crucifixi
ut totus rapiaris ad spem adno
... retrahi. Sic inclinatum caput in signa
eius ad osculum. Brachia extenta ad
amplexandum. Manus perforatas ad
tribuendum. Latus apertum ad diligendum. Pe-
des confixos ad commorandum. Totum cor-
pus dependitum ad se nobis totaliter tri-
buendum. Tercio considera quomodo et in mi-
sericordia que est super omnia opera eius corona
spinea capiti eius impressit. Caritas
latus eius lancea perforavit. Obediencia
dexteram manum eius perforavit. Paciencia
sinistram. Humilitas clavos fortiter in-
fixit. Forma vel peticiones ad ista quando
placuerit tibi.
Aspice eciam et considera singula
membra eius a capite usque ad pedes
et ad singula membra eius peticiones
forma tibi. Roga ergo eum per singulas
crines ut cognoscat vel quod crinibus tuis
peccasti. Per frontem eius indulgeat
vel quod peccata ut palpebras peccasti
sic per oculos. Per aures. Per nasum. Per dentes
per genas. Per labia. Per dentes. Per lingwam
per guttur. Sic per mentum. Per barbam
per humeros. Per scapulas. Per pectus. Per cor
per mamillas. Per brachia. Per cubitum
per manus. Per digitos. Per cetera omnia
eius membra diligenter absque tedio per-
transeas. Et si considerabis diligenter per ...
quod in omnibus membris tuis in ... cito
te ... Roga tandem eum
per omnia membra sua ut omnia me-
mbra que sunt usque exhibuisti arma
iniusticie iniquitati ad iniquitatem
faciat nunc membra iusticie in sanctificationem

catione. Et roga eum per promissa
~~mabra~~ vulnera sua tam exteriora
quam interiora quia omnia viscera sua ab
intus firmiter disrupta et lacerata
ut ipse sanet vulnera tua omnia tam
interiora quam exteriora. Et roga eum
per promissum sanguinem suum quem to-
taliter effudit quia aruit tamquam testa
virtus eius. ut plantet in te vir-
tutes omissas. Et per septem verba que
moriens dixit. Roga eum ut di-
mittat tibi septem peccata capitalia
et cuncta membra excessus predicta.
Et per quinque vulnera sua ut dirigat
quinque sensus tuos ad arbitrium sue vo-
luntatis. Et per tres clavos roga eum
ut ista tria consilia evangelica
scilicet paupertate obedientia castita-
te super que fundatur omnis religio
debite teneas et conserves. Et per
titulum capiti suo superscriptum ut tu
sis scriptus in indelebili libro vite.
Et per coronam spineam rogetur ut
tu coronam decoris et pulchritudinis
merearis accipere de manu eius. Et
per sanctam crucem eius roga eum ut totum
tempus vite tue parasceve facias
et cum eo crucifixo moriens pendeas.
Et per eius tunicam roga ut post mortem
tuam merearis in veste subalbam(?)
ornatus in stola alba scilicet simpla sto-
la duplice felicitatis perstolaturus.
Et per eius tunicam roga ut in eterne
gratia cum glorificatione corporis et anime
induaris cum eo et omnibus electis eius
post confirmationem iudicii letabundus
et gaudens intrare in sanctam civi-
tatem ierusalem celestem ubi est datum
regnum deo patri in spiritu sancto qui cum
eodem patre et spiritu sancto vivit et
regnat deus per omnia secula seculorum
Amen

Nota quia scripte sunt decem virtutes
misse que habentur per doctores.
Bernardus. Prima vero misse est quia si homo
per circuitum totius mundi peregrinando
transiret et omnia sua mendicantibus daret
non sibi tantum valeret ut sic si devote
interesset uni misse. Secunda vero misse
est ut dicit Ieronimus anime que in purgatorio
torquentur et pro quibus sacerdos in missa so-
let orare minimum illius tormenti
sentiunt dum celebrat missam. Tercia
vero misse est ut dicit Ambrosius quando homo
comedit magis valet ei quantum ad co-
fortationem corporis et sustentationem
nature postquam audierit missam quam antea.
Quarta vero misse est ut dicit Augustinus
Postea audierim missam homo non se-
nescit manu nec debilitatur quia sic
ex ligno vite adam comesto non in-
firmabatur et filii israel per deum ma-
ducaverunt mannam non infirmabantur
et dieta hominis non abreviabitur.
Quinta vero misse est ut dicit paulus oro
cupiens plus valet quam oro tercies in ...
Una missa est oro ipsi qui est caput
nostrum nos autem membra eius. Sexta
vero misse est ut dicit Beda mulier
impregnata que misse interest devote
si eadem die parit puerum pariet absque
pericolo et magno dolore. Septima
vero misse est ut dicit Bernardus. Cursu
peccatis missa peccator convertitur et a
penis purgatorii absolvitur et preter
iustus anima recta non declinabitur
nec morte mala peribitur. Octava
vero de Anselmus. Una missa in vita
audita devote plus valet quam mille
post mortem pro eo misse plus valet ad di-
missionem culpe et pene et augmentum
divine gracie quam omnes alie orationes. Nona
vero est ut dicit Gregorius peccator quantum
de gratis omnibus qui misse interest devote
si eadem die moriatur omnia ecclesiastica
sacramenta obtinebit et non solum pecca-
ta vivorum immo eciam peccata mortuorum in domino missionibus relaxantur. Decima vero
ut dicit Iohannes Crisostomus missa tantum valet quantum passio Christi per quam nos redemit
quia sicut Christus in passione sua semel patri offerebat hostia immaculata pro deprecando
humanum genus sic cotidie maltam(?) offertur sub specie panis et vini pro vita et
totius mundi salute. Ergo missam assidue devote audire
possumus tam copiose et multiplices remunerationem in vita et tam salubriter ad regna
celestia possimus pervenire.